

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

07 iunie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte – Petru Ursache,

judcătorii – Constantin Alerguș, Vladimir Timofti,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de avocatul Tatarciuc Victor în numele părții vătămate Calaraș Ghenadie, de avocatul Istrate Anatolie în numele inculpatului Sochirca Iurie, de avocatul Nagacevchi Vitalie în numele inculpatului Șoltoianu Ivan și inculpat, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 decembrie 2016, în cauza penală în privința lui

Sochirca Iurie xxx,

născut la xxx, originar din xxx, domiciliat în xxx,

și

Șoltoianu Ivan xxx,

născut la xxx, originar din xxx, domiciliat în xxx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. de la 18 noiembrie 2011 - până la 23 octombrie 2013 (instanța de fond);*
- 2. de la 19 martie 2014 - până la 06 iulie 2015, de la 22 ianuarie 2016 – până la 16 decembrie 2016 (instanța de apel);*
- 3. de la 11 august 2015 – până la 08 decembrie 2015, de la 10 martie 2017 - până la 07 iunie 2017 (instanța de recurs ordinar).*

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău din 23 octombrie 2013, au fost condamnați:

- *Șoltoianu Ivan* în baza art. 42 alin.(2), 189 alin.(6) Cod penal la 10 ani închisoare, în baza art.145 alin.(1) Cod penal la 11 ani închisoare și în baza art.

290 alin.(1) Cod penal la 2 ani închisoare, iar în temeiul art.84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 14 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis;

- *Sochirca Iurie* în baza art.42 alin.(2), 189 alin.(6) Cod penal la 10 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Acțiunea civilă înaintată de Calaraș Ghenadie a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se expună instanța în ordinea procedurii civile.

Acțiunea civilă înaintată de Stratulat Efim a fost admisă parțial, dispunîndu-se încasarea de la Șoltoianu Ivan în beneficiul lui Stratulat Efim a prejudiciului material în

sumă de xxx, a prejudiciului moral în sumă de xxx, a cheltuielilor pentru asistența juridică în sumă de xxx, a cheltuielilor de transport în sumă de xxx, iar în total în sumă de xxx.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că Sochirca Iurie împreună cu Șoltoianu Ivan și cetățenii Ucrainei xxx, xxx, xxx și alte persoane nestabilite de către organul de urmărire penală au comis șantajul în privința lui Calaraș Ghenadie în următoarele circumstanțe:

Astfel, Sochirca Iurie, având scopul însușirii bunurilor proprietarului Calaraș Gh. a organizat și a elaborat un plan criminal, iar în scopul realizării acestuia a apelat la Șoltoianu Ivan. Ultimul, acționând conform înțelegerii avute cu Sochirca Iurie, la 09 iulie 2008, aproximativ la ora 13³⁰, aflându-se împreună cu fondatorii întreprinderii mixte xxx, xxx, xxx și xxx, în incinta hotelului xxx, odaia xxx, din xxx, având scop cupidant și dorind să-l destituie pe Calaraș Gh., care de asemenea era fondator a xxx, din funcția de director al întreprinderii date, sub un pretext inventat, precum că acesta nu distribuie venitul obținut din activitatea de antreprenariat proporțional între fondatori, i-a aplicat, fiind asistat și ajutat de către xxx și o altă persoană nestabilă, multiple lovituri cu mâinile și picioarele în cap, față și alte părți ale corpului, cauzându-i vătămări corporale medii și, amenințându-l cu moartea, i-a cerut inițial transmiterea sumei de xxx, susținând că acești bani au fost achitați de către el lui xxx și xxx în contul datoriei formate față de fondatori și xxx ca dobândă. Văzând că Calaraș Gh. nu poate fi convins, Șoltoianu Iv. împreună cu xxx, au aplicat în continuare acestuia violență periculoasă pentru viață și sănătate și, amenințându-l cu aplicarea violenței împotriva familiei, i-au cerut transmiterea în folosul unei terțe persoane, numite de către ei, a 5% din cota parte a capitalului statutar deținut de către el la xxx, echivalentul a xxx.

În continuare, Calaraș Gh., nerezistând violenței aplicate, a dat acordul transmiterii unei terțe persoane a 5% din cota parte a capitalului statutar deținut de către el la xxx.

Tot în aceeași zi, Sochirca I., dorind să dea tranzacției date o aparență legală, a organizat deplasarea lui Calaraș Gh. la notarul privat Bumbu Cristian (cunoscutul acestuia), oficiul căreia e situat în xxx, xxx, pentru oformarea actelor necesare. Calaraș Gh. a plecat în direcția nominalizată cu automobilul său personal, fiind escortat sub amenințarea cu pistolul de către Șoltoianu Ivan.

Fiind supus amenințării cu aplicarea violenței fizice și moartea, Calaraș Gh. a fost determinat și impus de către cei nominalizați mai sus să elibereze, la propunerea lui Sochirca I., două procuri pe numele lui xxx, autentificate de notarul privat Bumbu C., împuternicindu-l pe acesta cu dreptul să înstrăineze 5% din cota parte a capitalului statutar deținut de către el la xxx pe numele surorii lui Sochirca Iurie - Sochirca Stela la prețul de xxx și a apartamentului xxx, cei aparținerea cu drept de proprietate, situat în xxx. Ulterior, în aceeași zi, aproximativ la ora 18⁰⁰, pentru a-și duce până la capăt intențiile sale criminale, Sochirca I. împreună cu Șoltoianu I., cetățenii Ucrainei xxx, xxx, xxx și alte persoane nestabilite de organul de urmărire penală, de asemenea la propunerea lui Sochirca I., s-au deplasat la oficiul xxx din xxx, unde Calaraș Gh., fiind sub influența amenințărilor a fost impus de către persoanele nominalizate să semneze procesul-verbal al adunării fondatorilor xxx datat cu data de 08.07.2008, prin care îi vinde lui Sochirca Stela 5% din cota parte din capitalul statutar cei aparține, astfel

fiindu-i pricinuită o pagubă materială în sumă de xxx, ceea ce constituie proporții deosebit de mari.

Ca consecință a acțiunilor ilegale, la 22 iulie 2008, în temeiul procesului-verbal al adunării xxx, la care a participat deja și Sochirca Stela ca deținător a 5% din cota parte a capitalului statutar al întreprinderii sus menționate, beneficiind de faptul că Calaraș Gh. nu mai deținea deja 51% din capitalul statutar, s-a decis eliberarea lui din funcția de director și desemnarea noului administrator - Sochirca Iurie, îndepărtându-l în așa mod de la conducerea agentului economic.

Tot Șoltoianu Iv., la 19 septembrie 2011, aproximativ la ora 12⁰⁰, aflându-se la terasa cafenelei xxx din xxx, xxx, în urma unor relații ostile spontan apărute cu Stratulat Ion, din intenție directă, urmărind scopul omorului acestuia, a scos arma de foc de model xxx pe care o deținea legal asupra sa și a efectuat trei împușcături în direcția ultimului, în rezultatul cărora Stratulat Ion a decedat pe loc. Imediat Șoltoianu I. a părăsit locul infracțiunii, fugind într-o direcție necunoscută. Conform raportului de expertiză medico-legală nr.1731 din 07.10.2011, s-a constatat că moartea lui Stratulat Ion a survenit în rezultatul leziunilor prin armă de foc cu glonte, cu lezarea organelor interne. La examinarea medico-legală s-au depistat: leziune prin armă de foc cu glonte penetrantă oarbă a capului cu lezarea pielii, osului maxilar, limbii, mușchilor perei vertebrale la nivelul C5, mușchilor suprascapulari, cu finalizare oarbă în țesuturile moi a spatelui; leziuni prin armă de foc cu glonte a toracelui, penetrantă, transfixiantă; plagă penetrantă, transfixiantă prin armă de foc cu glonte a umărului drept, care au fost produse intravital, într-o perioadă scurtă de timp, la trageri din armă de foc prin glonte și se califică ca vătămări corporale grave, ce au dus nemijlocit la deces.

Tot el, în circumstanțe necunoscute, în perioadă de timp necunoscută, a obținut un pistol-mitralieră de model xxx calibrul xxx, cu încărcător, un revolver de model xxx, un amortizator pentru armă de foc și mai multe cartușe de diferit calibru, pe care, în lipsa unei autorizații corespunzătoare, din intenție directă, le-a păstrat în garajul din xxx, xxx, de care s-a folosit până la 19.09.2011, aproximativ la ora 20³⁰, când în rezultatul percheziției efectuate de către colaboratorii de poliție au fost depistate și ridicate. Potrivit raportului de expertiză nr.3268, 3269 din 22.09.2011, s-a stabilit că pistolul-mitralieră se referă la categoria armelor de foc militare de luptă și este în stare de funcționare; revolverul este confecționat artizanal și este util pentru trageri; tubul cilindric este un amortizator pentru reducerea zgomotului și flăcării produse de împușcătură; 30 cartușe și 7 cartușe calibrul 5,45 mm se referă la muniții și sînt utile pentru trageri.

3. Împotriva sentinței au declarat apel partea vătămată Calaraș Gh. și avocatul acestuia Tatarciuc V., avocații Ursu P., Conțescu M. în numele lui Șoltoianu I. și avocatul Istrate A. în numele inculpatului Sochirca I., care au solicitat:

- avocatul Tatarciuc V. în numele părții vătămate și partea vătămată Calaraș Gh., repunerea în termen a apelului, deoarece nu au participat la pronunțarea sentinței și au primit copia acesteia cu întârziere, casarea parțială a sentinței în privința lui Sochirca Iu. în partea stabilirii pedepsei, considerând-o prea blîndă, la aplicarea căreia instanța nu a ținut cont de prevederile art.75 Cod penal și de persoana acestuia, menționând că doar o pedeapsă mai aspră va duce la atingerea scopului pedepsei penale, totodată, să fie admisă acțiunea civilă integral, aceasta fiind confirmată prin probele prezentate;

- avocatul Istrate A. în numele inculpatului Sochirca Iu., casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, invocând că instanța incorect l-a condamnat pe inculpat în baza art.42 alin.(3), 189 alin.(6) Cod penal, necătând că în acțiunile inculpatului lipsește latura obiectivă și subiectivă a infracțiunii incriminate, nefiind administrate și prezentate careva probe certe ce ar fi confirmat faptul că anume Sochirca Iu. ar fi elaborat careva plan criminal, organizat și acționat întru a-l șantaja pe Calaraș Gh. pentru ca acesta să înstrăineze 5% din cota parte din capitalul statutar deținut în xxx, sau să aplice careva lovituri acestuia, sau să între în posesia a careva sume de bani din presupusa sumă de xxx; - instanța incorect a pus la baza vinovăției declarațiile părții vătămate, precum că anume Sochirca Iu. a elaborat planul criminal bine chibzuit, prin care dânsul a fost amenințat cu arma de foc, maltratată fizic și impus să înstrăineze 5% din cota sa parte din capitalul statutar al întreprinderii, pe când nici una din aceste circumstanțe nu și-a găsit confirmare în instanța de judecată, din care motiv instanța urma a aprecia critic aceste declarații. Instanța a lăsat fără apreciere faptul că în cererea inițială și în explicațiile sale partea vătămată nu a indicat la Sochirca I. că ar fi complice la această maltratare s-au că ar fi întreprins în privința sa careva acțiuni de șantaj, precum nu a indicat nici faptul că a fost amenințat cu arma de foc de către Iu.Șoltoianu. La fel, nu s-a dat apreciere faptului că partea vătămată s-a adresat la spital după expirarea a 6 zile de la pretinsul moment al aplicării violenței, iar prin raportul de expertiză medico-legală nu s-a confirmat cauzarea leziunilor corporale de gravitate medie. La baza sentinței de condamnare instanța a pus raportul de expertiză medico-legală nr. 3461 din 14.07.2008, fără a aprecia rapoartele de expertiză medico-legale în comisie, potrivit cărora nu s-a constatat careva fracturi ale coastelor și mandibulei la partea vătămată.

De asemenea instanța nu a indicat prin care probe se confirmă faptul că inculpatul a intrat în posesia a cărorva bunuri, de rând ce beneficiar al cotei părții sociale din capitalul statutar este Sochirca Stela, iar contractul de vânzare-cumpărare, cât și modificările introduce în Registrul prin Decizia Camerei Înregistrării de Stat din 16.07.2008 sunt valabile, nefiind contestate de partea vătămată. Învinuirea adusă lui Sochirca I. în comiterea acțiunilor de șantaj nu este una concretă, fără a fi specificat care anume acțiuni ale inculpatului urmează a fi calificate drept șantaj, care sunt mijloacele și modul de săvârșire a infracțiunii, prin ce s-a realizat latura obiectivă a infracțiunii, pe când inculpatul nu a purtat discuții sau înaintat careva cereri față de Gh.Calaraș referitor la înstrăinarea a 5% din cota parte socială a capitalului statutar, nefiind dovedită intenția directă de a intra în posesia bunului.

Nu s-a dat apreciere proceselor-verbale de percheziție efectuate la domiciliul lui Sochirca Iu., în urma cărora nu s-au depistat careva urme sau obiecte drept rezultat al șantajului, precum și careva elemente care ar demonstra organizarea de către acesta a unui plan criminal bine determinat. De către organul de urmărire penală au fost comise un șir de încălcări procedurale ce atrag nulitatea actelor procesuale, însă instanța nu a ținut cont de acestea. A fost încălcat prevederile art. 63 alin.(3) Cod de procedură penală, deoarece Sochirca I. a fost recunoscut ca bănuț la 05.09.2008, iar ca învinuit la 04.09.2009, după un an de zile. Mai mult ca atât, a fost încălcată competența materială și teritorială, ceea ce duce la nulitatea actelor procesuale, deoarece Judecătoria Buiucani nefiind competentă să judece cauza penală, pe motiv că infracțiunea incriminată inculpatului se presupune că a fost începută în sect. Botanica, dar consumată în sect. Centru,

mun.Chișinău, prin urmare cauza urma a fi examinată de Judecătoria Centru, mun.Chișinău.

- avocații Conțeșcu M. și Ursu P. în numele inculpatului Șoltoianu I., casarea sentinței și pronunțarea unei hotărâri de achitare:

- pe învinuirea adusă în baza art.189 alin.(6) Cod penal, pe motivul că există circumstanțe care exclud sau, după caz, condiționează excluderea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală, ori aplicarea unei pedepse prin prisma art.79, 90 Cod penal, cu respingerea acțiunii civile;

- pe învinuirea adusă în baza art.290 alin.(1) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

- pe învinuirea adusă în baza art.145 alin.(1) Cod penal, sau reîncadrarea faptei inculpatului din prevederile art.145 alin.(1) în cele ale art.146 Cod penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare cu limitarea la termenul deja ispășit.

În susținerea argumentelor sale, avocații pe învinuirea adusă în baza art.189 alin.(6) Cod penal, au indicat că instanța a ieșit din limitele învinuirii aduse lui Șoltoianu I., deoarece descriind fapta de șantaj a constatat că acesta a aplicat părții vătămate lovituri cauzându-i leziuni corporale medii, pe când în actul de învinuire în sarcina acestuia nu a fost reținut acest semn calificativ, iar lipsa acestuia, care reprezintă pretinse acțiuni de șantaj din partea lui Șoltoianu I., denotă și lipsa învinuirii aduse în comiterea infracțiunii de șantaj.

Astfel, instanța pe infracțiunea de șantaj urma să înceteze procesul penal, pe motiv că sunt prezente circumstanțe ce exclude sau condiționează încetarea procesului penal, fiindcă nu au fost respectate prevederile art. 63 CPP.

Totodată, procesul penal urmează a fi încetat și din motivul existenței unei hotărâri de neîncepere a urmăririi penale. Instanța condamându-l pe Șoltoianu I. în baza art. 42 alin.(2), 189 alin.(6) Cod penal, eronat a aplicat și a interpretat prevederile normei date, deoarece inculpatul nu a participat în calitate de autor al infracțiunii de șantaj. Partea vătămată a declarat că nu-l cunoștea pe inculpat și l-a văzut prima dată la hotelul xxx la 09.07.2008, că acesta i-a aplicat lovituri fracturându-i mandibula, însă prin radiograma craniului careva fracturi la partea vătămată nu au fost depistate.

Prin procesul-verbal de examinare a registrului internării și refuzării la spitalizare din 17.07-22.07.2008, unde partea vătămată s-a adresat pe faptul maltratării pentru acordarea ajutorului medical, nu se confirmă vinovăția inculpatului în comiterea șantajului, deoarece în acea perioadă Calaraș Gh. a fost maltrat la terasa unui bar aflat în sect. Botanica de 2 persoane neidentificate, fapt confirmat de paznicul acestui bar. Apelanții nu sunt de acord cu concluzia instanței de fond care greșit au interpretat ca probă în confirmarea vinovăției lui Șoltoianu I. actul de revizie din 04.02.2009, prin care s-a stabilit lipsa mijloacelor bănești în sumă de xxx, iar la 01.10.2008 lipsa sumei de xxx, deoarece lipsa mijloacelor financiare la întreprindere nu s-a datorat unor acțiuni de șantaj din partea inculpatului.

Instanța nu s-a pronunțat asupra declarațiilor lui I.Șoltoianu, din care rezultă că el i-a făcut o propunere lui Gh.Calaraș, prin care dânsul urma să se achite cu partenerii ucraineni, iar acesta să-i acorde o recompensă sub formă de dobândă, iar cota-parte din capitalul social, partea vătămată a cedat-o din cauza că a comis o fraudă în detrimentul partenerilor săi de afaceri, fapt constatat prin actul de revizie din 04.02.2009 și 01.10.2008.

Cât privește învinuirea în baza art. 290 alin. (1) Cod penal, instanța nu a dat

apreciere faptului că învinuirea adusă nu este una clară și concretă, deoarece infracțiunea dată face parte din categoria celor de blanchetă, iar în actul de învinuire, partea acuzării nu a descris normele legale ce reglementează modalitatea și condițiile de autorizare respectivă a păstrării armelor și munițiilor reținute în Legea nr.563-XV din 19.10.2001 cu privire la arme, precum și Hotărîrea Guvernului cu privire la comercializarea, achiziționarea, păstrarea, portul și transportarea armelor individuale și munițiilor aferente, pentru a putea stabili modalitatea prin care a fost realizată latura obiectivă a infracțiunii incriminate. Prin urmare, instanța a reținut fapta constatată în modul cum a fost descrisă în rechizitoriu, iar la calificarea faptei a reținut doar păstrarea armelor și munițiilor fără autorizația respectivă, fără a indica dacă obținerea lor s-a făcut legal sau ilegal.

Pe învinuirea adusă lui Șoltoianu I. în baza art.145 alin.(1) Cod penal, instanța incorect l-a condamnat pentru omor intenționat, deoarece la momentul comiterii infracțiunii inculpatul s-a aflat în legitimă apărare combinată cu stare de afect, ceea ce exclude caracterul penal al faptei, și prin urmare acțiunile lui urmau a fi corect încadrate în baza art.146 Cod penal, deoarece inițiatorul conflictului a fost Stratulat I., care a întins mâna spre arma din teacă, iar inculpatul aflându-se într-un pericol real și iminent, a scos pistolul pe care-l avea la sine și a efectuat câteva împușcături, astfel că inculpatul s-a aflat în legitimă apărare. Astfel, fără apreciere s-a lăsat faptul că inculpatul a comis fapta în stare de afect, deoarece intenția de a săvârși omorul a survenit în mod subit, spontan, într-un timp foarte scurt și pe neașteptate, care a avut loc din cauza actelor ilegale și imorale ale vicitimei. La fel, nu s-a dat apreciere nici declarațiilor specialistului, psihologului medical M.Plăcintă, care a confirmat că în momentul comiterii omorului Șoltoianu I. a avut o reacție afectivă puternică, cu control slab al impulsurilor, ceea ce corespunde semnificației stării de afect, fiindcă acțiunile lui I. Stratulat au fost percepute de el drept o agresiune și pericol real, amenințare directă, ce a condus la declanșarea mecanismelor de apărare, având la bază reamintirile psihotraumatice afective trăite în acel moment când inculpatul a înțeles că nu va reuși să se apere, ceea ce demonstrează că inculpatul a acționat în stare de afect.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 iulie 2015, a fost repus în termen apelul declarat de partea vătămată Calaraș Gh. și avocatul V.Tatarciuc, ca fiind depus cu întârziere din motive întemeiate, totodată fiind respinse apelurile declarate de partea vătămată Calaraș Gh. și avocatul acestuia V.Tatarciuc, de avocații Conțescu M., Ursu P. în numele inculpatului Șoltoianu I. și avocatul Istrate A. în numele inculpatului Iu.Sochirca, ca nefondate.

5. La adoptarea soluției date, instanța de apel a reținut că, instanța de fond în baza probelor administrate legal de către organul de urmărire penală și verificate în ședința de judecată prin prisma art. 100 Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art. 101 Cod de procedură penală din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității lor, iar toate în ansamblu – din punct de vedere al coroborării, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept și, astfel, ajungând la concluzia corectă cu privire la vinovăția inculpaților Șoltoianu I. în baza art. 42 alin.(2), 189 alin.(6), 145 alin.(1), 290 alin.(1) Cod penal și a lui Sochirca I. de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin.(2), 189 alin.(6) Cod penal.

Totodată, instanța de apel a considerat nefondat argumentul avocatului Istrate A. în numele lui Sochirca I. cu referire la faptul că ultimul nu a comis organizarea

infracțiunii prevăzute de art.189 alin.(6) Cod penal, deoarece această poziție de nevinovăție este combătută prin probele administrate în cauză, și anume prin declarațiile martorilor, inclusiv și a părții vătămate Calaraș Gh. care a ajuns la situația de conflict cu cetățenii străini xxx, xxx și Sochirca Iu. fiind cunoscut cu aceștia din urmă, a servit drept temei pentru încercarea de al deposeda ilegal pe Gh. Calaraș de mijloace bănești și sub pretextul dat a organizat și realizat împreună cu cetățenii străini și Șoltoianu I. cerința achitării de a transmite sume de bani în proporții deosebit de mari și de a înstrăina 5% din cota parte din capitalul statutar al xxx ce constituie suma de xxx pe numele surorii lui Sochirca Iu. - S.Sochirca, în final determinând scopul șantajului.

Instanța de apel a respins argumentele invocate de avocat precum că acțiunile de urmărire penală sunt afectate de nulitate, indicând că toate aceste acțiuni au fost efectuate cu respectarea legislației procesual penale, făcând referire la prevederile art.251 alin.(2), (4) Cod de procedură penală, reținând că nici la finisarea urmării penale, cât și în instanța de fond atât apărătorul, cât și inculpatul nu au invocat careva temeiuri prin care ar fi solicitat declararea nulității probelor.

La fel, instanța a considerat neîntemeiat și motivul indicat cu privire la încălcarea competenței teritoriale, deoarece reținând prevederile art.40 alin.(2), 42 alin.(4) Cod de procedură penală, Judecătoria Buiucani, mun.Chișinău a fost competentă să judece cauza, fiindcă infracțiunea de omor a fost săvârșită de Șoltoianu I. în mun. Chișinău, str.31 august 1989, care se află în dislocarea teritorială a acestui sector.

De asemenea au fost respinse ca declarative și nefondate temeiurile avocaților Conțescu M. și Ursu P. în numele lui Șoltoianu I., precum că acesta nu a comis acțiuni de șantaj, poziția dată fiind combătută prin declarațiile părții vătămate Calaraș Gh., potrivit cărora inculpatul, în hotel la amenințat cu răfuiala fizică în prezența altor persoane și cu susținerea acestora, precum și cu amenințarea cu pistolul, aplicarea de lovituri cu cauzarea vătămarilor corporale confirmate prin rapoartele de expertiză medico-legale nr.3461 din 14.07.2008, nr.2703/D din 21.10.2008, înregistrarea audio a discuțiilor dintre Șoltoianu I. și Calaraș Gh., declarațiile martorilor, actul de înstrăinare a acțiunilor, înregistrările audio și alte probe suplimentare prezentate de acuzatorul de stat, care au fost cercetate în instanța de apel, în baza cărora instanța a ajuns la concluzia de vinovăție a inculpaților.

Au fost respinse și motivele invocate de avocați, precum că nu a fost confirmată vinovăția inculpatului nici pentru păstrarea armelor, pentru care Șoltoianu I. a fost condamnat, deoarece vina acestuia s-a dovedit prin stenografierea discuțiilor telefonice între Șoltoianu I. și soția acestuia I. Șoltoianu, iar poziția apărării că dânsul nu a cunoscut despre depozitarea și păstrarea în garajul ce-i aparține cu drept de proprietate a armelor și munițiilor, este în contradicție cu procesul-verbal de percheziție din 19.09.2011, raportul de examinare a obiectelor depistate, prin care s-a stabilit că armele erau puse în ziare editate în anul 2010, și nicidecum nu puteau fi aduse în anul 2007 cum a declarat martorul Sochirca S..

Cât privește poziția apărării pentru infracțiunea de omor și anume precum că Șoltoianu I. în momentul comiterii infracțiunii s-ar fi aflat în stare de legitimă apărare combinată cu starea de afect, ceea ce conform art. 36 Cod penal exclude caracterul penal al faptei, instanța a respins motivul dat, indicând că într-adevăr între părți a avut loc o situație de conflict, însă nu există temei de a considera că acțiunile lui Șoltoianu I. au fost generate de o stare de afect, de rînd ce ultimul a discutat cu victima mult timp și în prezența mai multor persoane, iar la fața locului, cu toate că Stratulat I. a avut asupra sa armă, aceasta era păstrată în teacă de la brîu la care era închisă arma și aceasta se afla sub haină, de unde rezultă că victima nici nu a încercat să utilizeze arma.

Cu referire la apelul avocatului Tatarciuc V. declarat în numele părții vătămate Gh.Calaraș și partea vătămată, prin care s-a solicitat de a-i fi aplicată o pedeapsă mai aspră inculpatului Sochirca Iu., instanța de apel a considerat că motivele invocate nu sunt întemeiate, deoarece în speță nu se impune necesitatea aplicării unei pedepse mai aspre decît cea stabilă de instanța de fond, fiindcă au fost respectate criteriile generale de individualizare a pedepsei, la care au fost luate în considerație toate circumstanțele cauzei, gravitatea infracțiunii comise, motivul și scopul, persoana vinovatului.

6. Împotriva hotărârilor judecătorești au declarat recursuri ordinare partea vătămată Calaraș Gh. și avocatul acestuia Tatarciuc V., avocatul Istrate A. în numele lui Sochirca I. și inculpatul, avocatul Ursu P. în numele inculpatului I. Șoltoianu și inculpatul, care au solicitat:

- partea vătămată Calaraș Gh. și avocatul acestuia Tatarciuc V., invocând temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, casarea parțială a hotărârilor contestate atât în partea stabilirii pedepsei inculpatului Sochirca I., cât și în latura civilă, pe motiv că instanțele de fond corect au stabilit circumstanțele de fapt ale cauzei și just au încadrat acțiunile acestuia, însă în partea stabilirii pedepsei nu au ținut cont în deplină măsură de prevederile art.75 Cod penal, de persoana acestuia, în urma căreia i-au stabilit o pedeapsă prea blândă, ce nu va duce la echitatea pentru fapta comisă, cu admiterea integrală a acțiunii civile;

- avocatul Istrate A. în numele inculpatului și inculpatul Sochirca I., casarea hotărârilor judecătorești și pronunțarea unei hotărâri de achitare, pe motivul lipsei faptei infracționale. A menționat că instanța de apel a examinat cauza nerespectând procedura prevăzută de art.414, 417 Cod de procedură penală, nepronunțîndu-se asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar hotărârea instanței nu cuprinde motivele de fapt și de drept pe care și-a întemeiat soluția, prin urmare a dat o concluzie greșită acțiunilor inculpatului, fără a face o analiză juridică amplă și adecvată probelor care au stat la baza învinuirii aduse pentru șantaj.

- avocatul P.Ursu în numele inculpatului și inculpatul Iu.Șoltoianu, casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei.

Pe învinuirea adusă inculpatului în baza art.145 alin.(1) Cod penal, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și instanța a admis o

eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, deoarece există o cauză de înlăturare a răspunderii penale, pe care instanța de apel a negat-o nemotivat, contrar circumstanțelor cauzei, deoarece inculpatul și-a apărat viața proprie de un atac real, imediat, material și direct din partea lui I.Stratulat, care l-a amenințat cu lipsirea de viață, fapt confirmat prin declarațiile martorului D. Solonenco. Necătând la faptul că instanța de apel a admis demersul apărării dispunând la 11.11.2014 prin încheiere numirea unei expertize psihiatrico-psihologice suplimentare, aceasta a rămas neexecutată și nici anulată.

Referitor la capătul de învinuire adusă în baza art.290 alin.(1) Cod penal, a invocat că fapta nu întrunește elementele infracțiunii incriminate, urmând a fi achitat, deoarece instanța de apel incorect și-a întemeiat concluziile de vinovăție pe procesul-verbal de percheziție din 19.09.2011, din care rezultă că în garajul inculpatului a fost depistată o geantă în care erau arme și muniții, fiindcă simplul fapt al depistării armei de foc, nu poate constitui temei de condamnare în baza acestei norme penale, până nu va fi demonstrat că dânsul cunoștea despre existența armelor.

Totodată, consideră că pe învinuirea adusă în baza art.42 alin.(2), 189 alin.(6) Cod penal, faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, deoarece acțiunile de șantaj împotriva lui Calaraș Gh. nu s-au adevărat prin probe, care ar confirma faptul că inculpatul ar fi cerut prin constrângere sau amenințări de la partea vătămată careva bunuri patrimoniale ce nu-i aparțin, iar simpla circumstanță că cetățenii ucraineni au înaintat pretenții materiale față de victimă, cu care aveau deschisă o afacere în R.Moldova de la care solicita datoria, nicidecum nu demonstrează că dânsul a comis un act de șantaj, chiar și în circumstanța că dânsul s-a aflat cu ei în hotel.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 08 decembrie 2015, au fost admise recursurile ordinare declarate de avocatul Tatarciuc V. în numele părții vătămate Calaraș Gh. și partea vătămată, de avocatul Istrate A. în numele lui Sochirca I. și inculpat, de avocatul Ursu P. în numele lui Șoltoianu I. și inculpat, casată parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 iulie 2015 în partea condamnării lui Sochirca I. și Șoltoianu I. în baza art. 42 alin.(2), 189 alin.(6) Cod penal și aplicării prevederilor art. 84 Cod penal și dispusă rejudecarea cauzei în această parte în aceeași instanță, în alt complet de judecată. Celelalte dispoziții ale hotărârilor contestate au fost menținute.

8. Instanța de recurs pe infracțiunile prevăzute de art. 145 alin.(1) și 290 alin.(1) Cod penal în privința inculpatului Șoltoianu I. și-a argumentat decizia adoptată prin faptul că solicitările avocatului și inculpatului privind achitarea pe aceste capete de învinuire sunt neîntemeiate, deoarece instanțele de fond corect au constatat că vinovăția lui I. Șoltoianu și-a găsit confirmarea în cadrul cercetării judecătorești pe aceste epizoade, prin probele prezentate de partea acuzării, probe care au fost apreciate în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală.

Totodată, instanța de recurs a constatat că în partea condamnării inculpaților

Sochirca I. și Șoltoianu I. în baza art. 42 alin.(2), 189 alin.(6) Cod penal, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor argumentelor invocate de apelanți, verificând și cercetând un șir de probe pe acest capăt de acuzare în decizia contestată nu le-a apreciat în nici un mod, din care motiv decizia contestată urmează a fi casată parțial în partea dată.

9. Rejudecând cauza, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 decembrie 2016, au fost admise parțial apelurile declarate de partea vătămată Calaraș Gh. și avocatul acestuia Tatarciuc V., de avocatul Conțescu M. în numele lui Șoltoianu I., de avocatul Istrate A. în numele lui Sochirca I. și inculpat, casată parțial sentința în partea condamnării lui Șoltoianu I. și Sochirca I. în baza art. 189 alin.(6) Cod penal și admiterii în principiu a pretențiilor lui Calaraș Gh. privind încasarea prejudiciului moral cu pronunțarea unei noi hotărâri.

Șoltoianu Ivan a fost condamnat în baza art.42 alin.(2), 189 alin.(3) lit. b),e) Cod penal (red.legii din 09.07.2008) la 8 ani închisoare, cu amendă în mărime de 1000 unități convenționale.

În baza art. 84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 12 ani închisoare, cu amendă în mărime de 1000 unități convenționale, cu executarea în penitenciar de tip închis.

Sochirca Iurie a fost condamnat în baza art. 42 alin.(3), 189 alin.(3) lit.b), e) Cod penal (red.legii din 09.07.2008) la 9 ani închisoare, cu amendă în mărime de 1000 unități convenționale, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

S-a dispus de a încasa de la Șoltoianu Ivan și Sochirca Iurie în beneficiul lui Calaraș Ghenadie prejudiciul moral în sumă de xxx, de la fiecare. În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute.

10. Instanța de apel în decizia adoptată a constatat fapta și circumstanțele comiterii de către Șoltoianu I. și Sochirca I. a infracțiunii prevăzute de art. 42 alin.(2), 189 alin.(3) lit.b), e) Cod penal, comiterea în participație a șantajului, adică cererea de a transmite bunurile proprietarului ori dreptul asupra acestora, însoțită de amenințarea cu violență a persoanei, rudelor sau apropiaților acestuia, săvârșită de mai multe persoane, prin amenințarea cu moartea, cu aplicarea armei, urmate de dobândirea bunurilor cerute, și a conchis că instanța de fond neîntemeiat a ajuns la concluzia că acțiunile inculpaților se încadrează în prevederile art. 42, 189 alin.(6) Cod penal, nefiind apreciate probele din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor.

La fel, a indicat că fapta a fost comisă de inculpați la data de 09 iulie 2008, iar potrivit art. 8 Cod penal, caracterul infracțional al faptei și pedeapsa penală pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

Prin urmare, a considerat ca întemeiate argumentele apărării, că atât organul de urmărire penală, cât și instanța de fond nu a ținut cont de faptul că urmărirea penală a fost pornită la 09.07.2008, iar acuzatorul de stat i-a înaintat învinuirea în baza art. 189

alin.(6) CP, precum și instanța i-a condamnat pe inculpați pentru componența de infracțiune care la acea dată nu era prevăzută de legea penală, adică fiindu-i înrăutățită situația inculpaților. Reținând cele nominalizate, precum și reieșind din prevederile art. 10 Cod penal, instanța urmează să stabilească pedeapsa potrivit Legii penale nr. 985-XV din 18.04.2002, adică în vigoare la momentul comiterii faptei.

Astfel, instanța de apel a calificat acțiunile inculpaților, manifestate prin intenție directă, prin participație complexă și anume Sochirca I. având rolul de organizator, iar Șoltoianu I. rolul de autor, prin ce au comis infracțiunea prevăzută de art. 42 alin.(2), 189 alin.(3) lit.b), e) CP.

Totodată, analizând declarațiile părții vătămate Calaraș G. instanța a considerat că acestea sunt veridice, consecvente și consecutive pe tot parcursul procesului penal, atât în cadrul urmăririi penale, cât și în instanțele de judecată, care sunt în coroborare cu declarațiile martorilor Cerga I., Bumbu C., Lupoi I. și probele scrise, care dovedesc cu certitudine că inculpații au comis infracțiunea de șantaj.

Declarațiile lui Șoltoianu I. și Sochirca I. privind nevinovăția lor în comiterea infracțiunii de șantaj este combătută prin probele analizate și cercetate în cadrul ședinței instanței de apel și anume prin declarațiile părții vătămate, a martorilor și probelor materiale, probe ce coroborează între ele și confirmă vinovăția inculpaților.

Nerecunoașterea vinei de către inculpați instanța le-a apreciat ca o metodă de apărare și un drept de a nu se auto incrimina garantat de art. 66 CPP și art. 6 CEDO, or, persoana care pe parcursul procesului penal are calitatea procesuală de inculpat nu poate fi urmărit pentru depunerea declarațiilor false sau refuzul de a face declarații și nu poate fi calificată ca circumstanță agravantă la stabilirea pedepsei penale.

Instanța de apel a reținut că s-a stabilit cu certitudine faptul că partea vătămată Calaraș G. împreună cu cetățenii Ucrainei xxx, xxx administrau o afacere comună, în cadrul xxx, unde dețineau respectiv Calaraș G. - 51%, xxx – 24,5%, xxx – 24,5% din cota socială a întreprinderii. xxx a fost înregistrată la data de 02.11.2007, fiind întreprindere cu capital străin, cu activitate de exploatare a 460 automate de joc. Între cofondatori au apărut careva neînțelegeri referitor la administrarea întreprinderii.

Din declarațiile părții vătămate, cât și a lui Sochirca I. rezultă că ultimul îi cunoștea de cetățenii Ucrainei nominalizați mai sus, prin intermediul lui Calaraș Gh. a făcut cunoștință cu Sochirca I. și la recomandarea acestora, pe parcursul anilor de activitatea a firmei, acorda careva ajutor consultativ în activitatea acesteia pe teritoriul Republicii Moldova. Ca urmare, Sochirca I. a organizat și realizat împreună cu cetățenii străini și Șoltoianu I. planul de deposedare ilegală a lui Calaraș G. de 5 % din cota parte a capitalului statutar deținut de către el la xxx.

Prin urmare, în acțiunile inculpaților sunt prezente toate elementele componente ale infracțiunii prevăzute de art. 189 alin.(3) lit.b), e) Cod penal și anume obiectul juridic principal – cererea inițial de transmitere a sumei de xxx, susținând că acești bani au fost achitați de către Șoltoianu I. lui xxx și xxx în contul datoriei formate față de fondatori și xxx ca dobândă, ulterior i-a cerut transmiterea în folosul lui Sochirca S., care este sora

lui Sochirca I. a 5% din cota parte a capitalului statutar deținut de către el la xxx, adică echivalentul a xxx. În speță, este prezent și obiectul juridic secundar a infracțiunii de șantaj și anume atentarea la relațiile sociale cu privire la libertatea psihică (morală) a persoanei, integritatea corporală a persoanei, integritatea de utilizare a bunurilor.

La fel, instanța a considerat de a exclude din învinuirea inculpaților *cauzarea vătămărilor corporale medii părții vătămate*, deoarece nu a fost demonstrat prin careva probe incontestabile, că în rezultatul acțiunilor inculpaților părții vătămate i-a fost cauzat vătămări corporale medii, iar raportul de examinare medico-legală nr. 3461 din 14.07.2008 este unul dubios.

De asemenea, au fost considerate întemeiate afirmațiile avocaților că instanța de fond nu a dat apreciere faptului că partea vătămată s-a adresat la spital după expirarea a 6 zile de la pretinsul moment al aplicării violenței, iar prin raportul de expertiză medico-legală nu s-a confirmat cauzarea leziunilor corporale de gravitate medie. Astfel, eronat a fost pus la baza sentinței de condamnare raportul de examinare medico-legală nr. 3461 din 14.07.2008, fără a da apreciere rapoartelor de expertiză medico-legale în comisie, prin care s-a negat constatarea careva facturi ale coastelor și mandibulei la partea vătămată și lipsa vătămărilor corporale medii.

Totodată, instanța a conchis ca declarativ motivul avocatului în numele lui Sochirca I. precum că inculpatul nu poate fi condamnat pentru infracțiunea de șantaj, or, în acțiunile acestuia se dovedește latura obiectivă și subiectivă a infracțiunii incriminate, care sunt confirmate prin probe concludente că anume Sochirca Iurie a elaborat un plan criminal, a organizat și acționat pentru a-l șantaja pe Calaraș Gh. pentru ca acesta să înstrăineze 5% din cota parte din capitalul statutar deținut în xxx, surorii sale Sochirca S.

În acest sens, instanța a menționat că prin probele apreciate și verificate de către instanța de apel se confirmă că Sochirca I. a fost organizatorul acestei infracțiuni, sau el avea afaceri cu persoanele străine, el reprezenta interesele în RM, iar în momentul în care între cetățenii ucraineni și Calaraș Gh. au apărut neînțelegeri, s-a recurs la metode de violență fizică și psihică față de partea vătămată pentru a atinge scopul scontat. Faptul că Sochirca I. nu a aplicat nemijlocit lovituri victimei nu demonstrează nevinovăția acestuia, deoarece el a realizat dirijarea infracțiunii, dând indicații celorlalte persoane, care au aplicat violență și l-a amenințat pe Calaraș Gh.

Astfel, acțiunea adiacentă a laturii obiective a infracțiunii de șantaj se manifestă atât prin aplicarea violenței, cât și prin amenințarea cu aplicarea violenței, iar din materialele cauzei se confirmă că Sochirca I. l-a amenințat pe victimă.

Instanța a considerat că este lipsit de temei argumentul apărării precum că instanța de fond a lăsat fără apreciere faptul că în cererea inițială și în lămuririle sale partea vătămată nu a indicat la Sochirca I. că ar fi complice la această maltratare sau că ar fi întreprins în privința sa careva acțiuni de șantaj, precum nu a indicat nici faptul că a fost amenințat cu arma de foc de către Șoltoianu Iurie, or, în prima sesizare a

organelor de drept, din 16.07.2008, partea vătămată Calaraș Gh. a indicat că a fost amenințat, cu aplicarea forței fizice, pentru a transmite cota-parte de 5% din capitalul statutar al firmei, de către un grup de persoane. Ulterior, în explicațiile scrise, cu lux de amănunte menționează cine l-a maltratat, în ce mod a fost amenințat, precum și rolurile lui Sochirca I. și Șoltoianu I. fiind descrise concret.

Au fost respinse motivele avocaților precum că partea vătămată s-a adresat la spital după expirarea a 6 zile de la pretinsul moment al aplicării violenței, iar prin raportul de expertiză medico-legală nu s-a confirmat cauzarea leziunilor corporale de gravitate medie. În acest sens, instanța a reținut că acțiunile inculpaților au fost încadrate de către procuror în comiterea șantajului *însoțită de amenințarea cu violență a persoanei* dar prin aplicarea violenței este necesară calificarea vătămarilor corporale ca neînsemnate, medii sau grave. Cele menționate combat argumentele precum că partea vătămată a doua zi după presupusa maltratare a plecat peste hotarele Republicii Moldova, deși dacă i-ar fi fost provocate leziunile pe care le invocă, aflarea acestuia la volanul automobilului ar fi imposibilă.

Temeiul indicat de avocat că atât la urmărirea penală, cât și în ședința de judecată Sochirca I. a declarat că nu a cunoscut și nu a participat la careva acțiuni cu caracter violent la care pretinde că a fost supus partea vătămată, nu cunoaște despre existența sau inexistența acestora, nu confirmă nevinovăția inculpatului, or, este dreptul inculpatului de a nu se auto-incrimina.

Instanța a apreciat critic argumentul precum că inculpatul Șoltoianu I. a declarat că pe Sochirca I. nu l-a cunoscut până în octombrie 2008, atunci când a fost citat la Departamentul Crimei Organizate pentru a fi interogat pe cazul dat. Careva înțelegeri sau discuții cu Sochirca I. privind comiterea infracțiunii imputate nu a avut, deoarece această poziție este combătută prin declarațiile părții vătămate și a martorilor, care i-au văzut pe inculpați împreună și la notar.

Cât privește faptul că martorii, angajați ai hotelului au declarat că în incinta Hotelului xxx din xxx la 09.07.2008 nu au avut loc careva conflicte, bătăi între partea vătămată și careva persoane, nu demonstrează lipsa existenței infracțiunii, or, Șoltoianu I. și ceilalți autori au comis fapta în odaia nr. xxx, dar nu în văzul martorilor, astfel ultimii nu aveau de unde să vadă sau să audă ce se petrece în camera nominalizată.

Referitor la argumentele avocaților precum că în materialele cauzei lipsește ordonanța, prin care inculpaților li s-ar fi incriminat comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin.(2), 189 alin. (6) Cod penal, fără a se dispune intentarea unei cauze penale pe componența dată de infracțiune; - că nu au fost respectate prevederile art. 63 Cod de procedură penală, inculpații fiind recunoscuți în calitate de învinuiți cu depășirea termenului de 3 luni, în legătură cu ce procesul penal urma a fi încetat; - că urmărirea penală a fost pornită la 14.08.2008 pentru presupusele acțiuni săvârșite la 09.07.2008, pe când procurorul înaintând învinuirea în baza art.189 alin.(6) Cod penal; - că de către organul de urmărire penală au fost comise un șir de încălcări procedurale ce atrag

nulitatea actelor procesuale, și anume în privința inculpaților nu a fost pornită cauza penală în conformitate cu prevederile art. 255, 274 Cod de procedură penală, lipsind ordonanța prin care i s-ar fi incriminat comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (3) și 189 alin. (6) Cod penal, instanța de apel le-a respins ca nefondate, menționând următoarele.

Prin ordonanța privind pornirea urmăririi penale din 14.08.2008 a fost începută urmărirea penală în privința persoanelor xxx, xxx și a persoanelor necunoscute de către organul de urmărire penală pe faptul samovolniciei, adică exercitarea unui drept presupus în mod arbitrar, prin încălcarea ordinii stabilite de mai multe persoane, însoțită de amenințarea cu moartea, cu aplicarea violenței periculoase pentru viață, soldate de daune în proporții deosebit de mari, infracțiune prevăzută de art. 352 alin.(3) CP.

În acest sens, s-a indicat că prin ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuít din 05.09.2008, Sochirca I. a fost recunoscut în calitate de bănuít în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42, 352 al. (3) lit. b), d) Cod penal (f.d. 36, vol. V). Prin ordonanța din 03.12.2008 a fost prelungit termenul menținerii în calitate de bănuít a lui Sochirca I. până la 05.03.2009. La 04.03.2009, a fost emisă ordonanța de punere sub învinuire a lui Sochirca I. în baza art. 352 alin.(3) lit.b), d) Cod penal.

Șoltoianu I. a fost recunoscut în calitate de bănuít prin ordonanța din 09.09.2008, în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42, 352 alin. (3) lit. b), d) Cod penal. Prin ordonanța din 26.12.2008 a fost prelungit termenul menținerii în calitate de bănuít a lui Șoltoianu I. până la 09.04.2009. Prin ordonanța de punere sub învinuire din 03.03.2009 Șoltoianu I. a fost pus sub învinuire în baza art. 352 alin. (3) lit. b), d) Cod penal.

La 18.01.2010 s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală a lui Sochirca I. și Șoltoianu I., pe motiv că în acțiunile acestora lipsesc elementele infracțiunii și încetată urmărirea penală.

Prin încheierea Judecătoriei Râșcani mun. Chișinău din 15.04.2010, a fost admisă plângerea lui Calaraș Gh. și declarată nulă ordonanța de încetare a urmăririi penale din 18.01.2010, fiind dispusă reluarea urmăririi penale, cu obligarea procurorului de a lichida încălcările menționate.

Prin ordonanța de restituire a cauzei penale pentru completarea urmăririi penale din 15.04.2010, a fost remisă cauza pentru completarea urmăririi penale și exercitarea indicațiilor procurorului.

Ulterior, fiind înlăturate neajunsurile expuse în încheierea judecătorului de instrucție, prin ordonanța de punere sub învinuire din 22.03.2011, lui Sochirca I. i-a fost înaintată acuzarea în baza art. 42 alin. (3), 189 al. (6) Cod penal, iar prin ordonanța de punere sub învinuire din 23.03.2011, lui Șoltoianu I. i-a fost înaintată acuzarea în baza art. 42 alin. (2), 189 al. (6) Cod penal.

Totodată, prin ordonanța din 23.03.2011 a fost încetată urmărirea penală în privința lui Sochirca I. și Șoltoianu I., pe cazul existenței bănuielii rezonabile că au

comis infracțiunea prevăzută de art. 352 alin. (3) în privința lui Sochirca Iurie și Șoltoianu Ivan, deoarece fapta nu întrunește elementele infracțiunii. Prin ordonanța din 30.03.2011, a fost disjunctată cauza penală în privința cetățenilor ucraineni xxx, xxx și alte persoane nestabilite de organul de urmărire penală.

Prin urmare, instanța a conchis că acțiunile organului de urmărire penale au fost efectuate legal și întemeiate, cu respectarea prevederilor art. 255, 274, 276, 279, 281-285 Cod de procedură penală, astfel nefiind temeuri de declarare nulă a ordonanțelor indicate de avocații inculpaților.

În baza plângerii părții vătămate Calaraș Gh. a fost pornită urmărirea penală pe fapta comisă la data de 09.07.2008, iar pe parcursul efectuării acțiunilor de urmărire penală a fost înaintată inițial învinuirea inculpaților în baza art. art. 42, 352 alin. (3) lit. b), d) Cod penal, ulterior pe parcursul urmăririi penale au apărut temeuri de schimbare a acuzării, fiindu-le înaintată o nouă învinuire lui Sochirca I. în baza art. 42 alin. (3), 189 al. (6) Cod penal (f.d. 12-14, vol. VI) și lui Șoltoianu I. în baza art. 42 alin. (2), 189 al. (6) Cod penal (f.d. 12-14, vol. VI), fiind scoși de sub urmărirea penală pentru infracțiunea prevăzută la art. 42, 352 alin. (3) lit. b), d) Cod penal.

În acest sens, instanța a indicat că organul de urmărire penală a respectat prevederile art. 283 Cod de procedură penală, care prevede că *dacă, în cursul urmăririi penale, apar temeuri pentru schimbarea sau completarea acuzării înaintate învinuitului, procurorul este obligat să înainteze învinuitului o nouă acuzare sau să o completeze pe cea anterioară în conformitate cu prevederile articolelor respective din prezentul cod. Dacă, în cursul urmăririi penale, învinuirea înaintată nu s-a confirmat într-o anumită parte a ei, procurorul dispune scoaterea persoanei de sub urmărirea penală în privința acestui capăt de învinuire.*

Prin urmare, nu sunt întemeiate argumentele avocaților precum că la dosarul penal lipsește ordonanța de pornire a urmăririi penale în baza art. 42 alin. (3), 189 alin. (6) Cod penal, deoarece potrivit legislației procesual-penale, este posibilă schimbarea învinuirii în cadrul urmăririi penale, în situația în care sunt depistate noi circumstanțe ce determină necesitatea reîncadrării juridice ale faptelor.

Referitor la motivul indicat precum că au fost încălcate prevederile art. 63 alin.(3) Cod de procedură penală, deoarece în calitate de bănuît Sochirca I. a fost recunoscut la 05.09.2008, iar ca învinuit la 04.09.2009, după 1 an de zile, instanța de apel le-a respins ca nefondate, deoarece s-a constatat că prin ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuît din 05.09.2008, Sochirca I. a fost recunoscut în calitate de bănuît în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42, 352 alin. (3) lit. b), d) Cod penal (f.d. 36, vol. V), prin ordonanța din 03.12.2008 s-a prelungit termenul menținerii în calitate de bănuît a lui Sochirca I. până la 05.03.2009, iar prin ordonanța din 04.03.2009 Sochirca Iurie a fost pus sub învinuire în baza art. 352 alin. (3) lit. b), d) Cod penal (f.d. 56-57, vol. V), de asemenea și în privința lui Șoltoianu I., care prin ordonanța din 09.09.2008, acesta a fost recunoscut în calitate de bănuît în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42, 352 alin. (3) lit. b), d) Cod penal (f.d. 76, vol. V), prin ordonanța din 26.12.2008 s-a prelungit

termenul menținerii în calitate de bănuțit a lui Șoltoianu I. până la 09.04.2009 (f.d. 83-84, vol. V), iar prin ordonanța din 03.03.2009 Șoltoianu I. a fost pus sub învinuire în baza art. 352 alin. (3) lit. b), d) Cod penal. Astfel, la momentul respectiv au fost respectate prevederile art. 63 Cod de procedură penală, fiindu-le legal prelungit termenul menținerii în calitate de bănuțit prevăzut de art. 63 CPP RM .

De asemenea, instanța a conchis ca întemeiate afirmațiile avocaților inculpaților că prima instanța incorect a reținut că infracțiunea de șantaj încriminată inculpaților este una deosebit de gravă, deoarece conform art.16 Cod penal, infracțiunea de șantaj prevăzută de art. 189 alin. (3) lit. b), e) Cod penal (în redacția legii din 09.07.2008), se califică ca infracțiune gravă, motiv pentru care va admite apelul avocaților în această parte.

Totodată, instanța a reținut versiunile inculpaților despre nevinovăția lor ca metodă de eschivare de la răspundere penală, or, inclusiv din solicitările indicate în apeluri acestea sunt contradictorii, și anume: în apelul declarat de inculpatul Sochirca Iurie și avocatul său se indică temeieri contradictorii de achitare: *- nu s-a constatat existența faptei infracțiunii și în acțiunile inculpatului nu sunt întrunite elementele infracțiunii.* În același context, în apelul declarat de avocat în interesele lui Șoltoianu Ivan solicitându-se achitarea, sau încetarea procesului penal, ori aplicarea unei pedepse prin prisma art. 79 și 90 Cod penal.

Ținând cont de cele menționate, instanța a conchis că vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii de șantaj este confirmată pe deplin, iar solicitările privind achitarea inculpaților, au fost respinse, ca nefondate.

Referitor la apelul declarat de partea vătămată și avocatul acestuia, instanța a conchis că se solicită aplicarea unei pedepse mai aspre față de inculpatul Sochirca I. și Șoltoianu I., totodată să fie admisă integral acțiunea civilă înaintată.

În acest sens, instanța a reținut că potrivit legii ce era în vigoare la data comiterii infracțiunii – 09.07.2008, norma art. 189 alin.(3) Cod penal prevedea pedeapsa cu închisoare de la 7 la 15 ani cu amendă în mărime de la 1000 la 2000 unități convenționale.

Astfel, la stabilirea pedepsei inculpaților instanța va ține cont de legea penală în vigoare la momentul comiterii faptei.

La fel, instanța de apel a indicat că partea vătămată a înaintat acțiune civilă împotriva lui Sochirca I. și Soltoianu I., solicitând încasarea prejudiciului material și moral în mărime de xxx, indicând că Calaraș Gh. a fost maltratată, înjosit și umilit în cel mai brutal mod, fiind deposedat de postul lui de director și de cota-parte a sa din capitalul social al firmei, ceea ce i-a lezată substanțial interesele.

Analizând circumstanțele cauzei în latura civilă instanța a conchis de a casa sentința în latura civilă, prin care va admite în principiu pretențiile lui Calaraș Gh. privind încasarea prejudiciului material, deoarece acesta nu a concretizat sumele prejudiciului material cauzat, indicând sumele de xxx, xxx și xxx care ar fi valoarea a

5% din cota socială ce o deținea la xxx, iar învinuirea inculpaților a fost înaintată cu valoarea de 5% din cota socială ce o deținea la firma nominalizată de xxx, astfel, nefiind prezentate probe care ar fi valoarea la data de 09.07.2008, urmând ca asupra cuantumului să se expună instanța civilă. La fel, instanța a concluzionat de a încasa de la fiecare inculpat în beneficiul lui Calaraș Gh. prejudiciul moral în sumă de xxx.

11. Împotriva deciziei nominalizate au declarat recurs ordinar avocatul Tatarciuc V. în numele părții vătămate Calaraș Gh., avocatul Istrate A. în numele inculpatului Sochirca I., avocatul Nagacevschi V. în numele inculpatului Șoltoianu I. și inculpatul, care au solicitat:

- avocatul Tatarciuc V. în numele părții vătămate, invocând temeiul de drept prevăzut la art. 427 alin.(1) pct.6) CPP, solicită casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, de condamnare a lui Sochirca I. la o pedeapsă mai aspră, precum și să fie admisă în totalitate acțiunea civilă înaintată.

A menționat că instanțele judecătorești inferioare corect au stabilit circumstanțele de fapt ale cauzei, încadrând just acțiunile inculpaților însă la stabilirea pedepsei lui Sochirca I. nu au ținut cont de prevederile art. 75 Cod penal, precum și de persoana acestuia, prin urmare pedeapsa stabilită este una prea blândă care nu va asigura atingerea scopului pedepsei penale.

Prin probele prezentate și analizate de către instanțele judecătorești s-a confirmat rolul organizator al inculpatului Sochirca I., care a apelat la notarul Bumbu C., avocatul Cerga I. și alte persoane, care necunoscând intențiile ilegale ale acestuia, i-au ajutat în activitatea ilegală, fapt confirmat de partea vătămată care a descris rolul lui Sochirca I. și acțiunile ilegale ale acestuia fiind demonstrat deja în biroul notarului Bumbu C. unde inculpatul Sochirca I. direct dădea indicații partenerilor săi, ce fel de acțiuni urmau a fi îndeplinite pentru atingerea scopului dorit.

Astfel, după obținerea rezultatului, Sochirca I. a devenit administratorul acestei firme, sora sa Sochirca S. a dobândit 5% din capitalul statutar al firmei date, iar după o lună și jumătate, unde Calaraș Gh. era fondator și deținea 51%, Sochirca I. a cauzat niște prejudicii de proporții, fapt confirmat prin probele și înscrisurile prezentate instanței de judecată.

Având în vedere prejudiciul cauzat, metodele aplicate în dobândirea scopului dorit, pedeapsa aplicată lui Sochirca I. nu va atinge scopurile pedepsei, deoarece acesta vina nu a recunoscut, actualmente eschivându-se de la instanța de judecată, din care motiv solicită aplicarea pedepsei mai aspre față de Sochirca I.

- avocatul Istrate A. în numele lui Sochirca I., invocând temeiul prevăzut la art. 427 alin.(1) pct.6) și 8) CPP, solicită casarea deciziei contestate cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, din motivul lipsei faptei infracțiunii.

Instanța de apel condamnându-l pe inculpat nu a verificat toate probele administrate sub aspectul veridicității și coroborării lor, neelucidând contradicțiile dintre martori și partea vătămată.

Necătând la faptul că instanța de apel a reținut că Sochirca I. este organizatorul infracțiunii de șantaj, aceasta în decizia sa nu a descris care sunt acțiunile concrete ale acestuia în coroborare cu alte probe, ce ar confirma fapta incriminată. Astfel, instanța a menținut formal textul expus în sentința instanței de fond fără a reține în conformitate cu prevederile art. 394 CPP, descrierea faptei incriminate.

Instanța de apel a pus la baza soluției sale probele descrise de procuror în rechizitoriu, fără a le da o apreciere juridică, astfel acestea nu conțin informații certe și veridice care ar confirma vinovăția lui Sochirca I.

Instanțele judecătorești urmau să de-a o apreciere critică declarațiilor părții vătămate Calaraș Gh. depuse în cadrul urmăririi penale, deoarece acestea sunt contradictorii, ceea ce dau temei și pun la îndoială intenția și scopul acțiunilor victimei și anume justificarea sa în fața fondatorilor și partenerilor de afaceri privind profitul întreprinderii, precum și redobândirea pachetului de acțiuni majoritar necesar pentru gestionarea întreprinderii. Scopul părții vătămate fiind unul cert și anume înlăturarea lui xxx și xxx ca cofondatori de la administrarea bunurilor xxx, care la acel moment valora peste xxx.

Consideră că în acțiunile inculpatului lipsește fapta infracțională, iar condamnarea lui Sochirca I. în comiterea acțiunilor de șantaj este una nefondată, nefiind confirmată prin careva probe, astfel nu se specifică care acțiuni ale inculpatului se califică drept șantaj, care fiind mijloacele și modul de săvârșire a infracțiunii.

Careva acte de violență îndreptate împotriva lui Calaraș G. de către Sochirca I., efectuate în scopul determinării acestuia pentru înstrăinarea celor 5% din cota parte socială deținută de Calaraș Gh. la xxx în cadrul cercetării judecătorești nu s-a stabilit, iar instanța a pus la baza sentinței de condamnare doar probe indirecte care nu coraborează cu materialele cauzei și care sunt bazate pe presupuneri.

Instanța a ignorat să de-a apreciere declarațiilor depuse de Sochirca I. în ședința de judecată referitor la faptul că dînsul nu a cunoscut și nu a participat la careva acțiuni cu caracter violent față de partea vătămată, nu cunoaște despre existența sau inexistența acestora, la notar a mers doar cu scopul de a-l ruga perfectarea actelor notariale în afara orelor de lucru, deoarece reprezenta interesele celorlalți fondatori al întreprinderii în bază de procură. La notar, careva acte care ar viza transmiterea cotei părți ce aparțin lui Calaraș să-i fie transmise lui Sochirca Iurie nu au fost întocmite. La fel, inculpatul a susținut că la momentul perfectării procurii de către Calaraș Gh. pe numele avocatului Cerga I. nu a văzut să fie aplicate față de partea vătămată careva amenințări sau acțiuni violente, ultimul nu avea urme de violență.

De asemenea a menționat că decizia contestată este criticată sub aspectul încălcării normelor de procedură și principiilor fundamentale prevăzute de legislația procesual penală, cât și a legislației internaționale. Deși în apelul declarat de apărare și inculpat au fost invocat circumstanțe care denotă că instanța de fond a încălcat principiul contradictorialității, dreptul la apărare și la un proces echitabil prevăzut de

art. 6 CEDO, instanța de apel a evitat să se pronunțe asupra lor.

Prin decizia CSJ din 2015, s-a dispus remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, obligând ca la judecarea apelului instanța să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate de inculpați și avocați, însă cu toate acestea instanța a evitat să se expună.

Astfel, decizia contestată contravine prevederilor art. 417 alin.(1) pct.8) CPP, pe motiv că nu cuprinde motivele de fapt și de drept care au dus la respingerea motivelor invocate în apel, precum și motivele adoptării soluției date.

Instanței de apel i-au fost invocate mai multe încălcări admise în cadrul urmăririi penale, care atrag nulitatea actelor procesuale, însă acesta l-a limitat la o explicație formală precum că afirmațiile apărării privind nulitatea acțiunilor de urmărire penală sunt neîntemeiate, respingându-le.

Totodată, s-a invocat că în privința lui Sochirca I. organul de urmărire penală nu a pornit cauza penală potrivit art. 255, 274 CPP, din care motiv toate acțiunile efectuate sunt ilegale, la ce instanța de apel formal a constatat că organul de urmărire penală întemeiat a dispus punerea sub învinuire a lui Sochirca I. în baza art. 189 alin.(3) CP.

Inculpatul a fost condamnat în baza art. 42 alin.(3), 189 alin.(3) Cod penal, fără a se dispune intentarea unei cauze penale pe componența dată de infracțiune.

Au fost invocate încălcarea prevederilor art.63 alin.(3) Cod de procedură penală la ce instanța de apel s-a expus evaziv constatând că termenul imperativ de 3 luni în care persoana îl poate deține în calitate de bănuț nu a fost încălcat de către OUP.

Mai mult ca atât, instanței de apel i-au fost invocate lipsa unor acte procedurale în materialele cauzei care denotă încălcarea vădită a dreptului inculpatului Sochirca I. la apărare, prin ce a fost încălcat principiul contradictorialității în procesul penal.

Un alt motiv care nu a fost elucidat de către instanța de apel fiind încălcarea competenței materiale și teritoriale, circumstanță ce duce la nulitatea actelor procesuale, deoarece judecătoria Buiucani nu era în drept să judece cauza în privința lui Sochirca I.

Instanța de apel nu s-a pronunțat asupra motivului indicat în apel că organul de urmărire penală prin intentarea procedurii penale la 14.08.2008 și punerea sub învinuire a lui Sochirca I. la 22.03.2011 în baza art. 42 alin.(3), 189 alin.(6) CP a încălcat principiul securității raporturilor juridice.

Necâtând la faptul că instanței i-au fost prezentate probe ce confirm circumstanțele atenuante în privința lui Sochirca I. cum este legitimația de pensionar, întreținerea părinților de vârstă înaintată, precum și a doi copii minori, caracteristica pozitivă de la locul de muncă și trai, activitatea legală în calitate de detectiv particular, faptul că anterior nu a fost judecat, instanța constată că careva circumstanțe atenuante nu au fost stabilite.

Astfel, decizia instanței este una neclară și contradictorie.

- avocatul Nagacevschi V. în numele inculpatului Șoltoianu I. și inculpat, care, invocând temeiul prevăzut la art. 427 alin.(1) pct.6) CPP solicită casarea hotărârii contestate cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, pe motiv că nu a fost constatată

fapta infracțiunii.

Probele examinate de instanța de apel nu confirmă în nici un mod faptul comiterii infracțiunii de șantaj de către Șoltoianu I.

Din declarațiile părții vătămate rezultă că el a fost bătut cu bestialitate de către inculpat și de alte persoane, însă la locul comiterii faptei - camera de hotel, în urma cercetării acesteia nu s-a depistat nici o urmă, care ar confirma aplicarea violenței, cum ar fi mobilă stricată, sau pete de sânge. Astfel, asupra acestei probe instanța de apel nu s-a pronunțat, necătând la faptul că a fost invocat de către apărare. La fel, nici angajații hotelului, nu au auzit sau văzut nimic suspect, careva zgomot sau urme de agresiune fizică.

Totodată, instanța a conchis că vinovăția inculpatului este confirmată prin declarațiile martorului Niculin A., care lucra în calitate de paznic la restaurantul xxx unde își avea biroul partea vătămată, însă din declarațiile acestuia rezultă că el nu a văzut urme de violență pe chipul lui Calaraș Gh., iar dacă ar fi fost astfel de urme, cu siguranță că el le-ar fi observat. Prin urmare, instanța nu a dat o apreciere corspunzătoare declarațiilor martorului, ba din contra le-a susținut că acestea demonstrează vina lui Șoltoianu I.

Mai mult, instanța a pus la baza deciziei de condamnare și declarațiile martorului Cerga I. și Bumbu C., însă din depozițiile acestor martorilor nu se confirmă că partea vătămată a fost supusă violenței sau acțiunilor de șantaj.

Din rapoartele de expertiză medico-legale, cât și din declarațiile experților se confirmă cu certitudine rea credința pretinsei părți vătămate, precum și faptul că acesta nu a fost supusă violenței fizice, eventual, există aparența unei infracțiuni de falsificare a probelor.

Astfel, pretinsa agresiune fizică conform declarației victimei a avut loc la 09.07.2008. La 14.07.2008 este întocmit raportul de examinare medico-legală, iar la 16.07.2008, victima sesizează organul de urmărire penală precum că în privința sa a fost comisă o infracțiune. La 21.07.2008 Calaraș G. se prezintă la medicul de gardă al Spitalului de Urgență și la 14.08.2008 este pornită urmărirea penală în baza art. 352 Cod penal, iar la 22 octombrie 2008 este întocmit raportul de expertiză medico-legală, în baza documentelor medicale enumerate.

Din cele indicate, consideră că pretinsa parte vătămată de la bun început a falsificat documentele medicale, iar, ulterior, asigurându-se că sunt minime leziunile corporale, s-a adresat la poliție denunțând o pretinsă infracțiune.

Instanța de apel, corect a reținut că acuzarea nu a putut dovedi că pretinsa parte vătămată ar fi fost supusă agresiunii fizice și, în consecință, a exclus din învinuirea lui Șoltoianu I. calificarea șantajului „însoțită de aplicarea violenței nepericuloase sau periculoase pentru viața și sănătatea persoanei”, însă a menținut calificativul „însoțită de amenințarea cu violența a persoanei, rudelor sau apropiaților acestuia”.

În acest sens, a menționat că nu sunt probe, decât declarațiile părții vătămate, că,

sau familia, rudele sau apropiații acesteia ar fi fost amenințată cu violență sau cu moartea. Altfel spus, în privința pretinsei amenințări cu moartea și/sau violență există din partea acuzării doar declarațiile pretinsei părți vătămate Gh. Calaraș, pe când din partea apărării sunt declarațiile lui Șoltoianu I. și xxx, care susțin că Calaraș nu a fost amenințat nici cu moarte și nici cu violență.

Recurenții critică argumentarea instanței de apel, care a pus la baza condamnării inculpatului declarațiile părții vătămate și anume menționând că poziția părții vătămate este neschimbată pe parcursul întregului proces penal, fără a fi depistate careva divergențe dintre declarațiile lui Calaraș Gh. depuse în cadrul urmăririi penale, instanței de fond și cea de apel. Or, instanța urma să aprecieze critic declarațiile victimei, având în vedere că ultimul, permanent, pe parcursul procesului penal a susținut că a fost lovit de Șoltoianu I., xxx și o persoană nestabilă de organul de urmărire penală, pe când prin expertiza medicală în comisie, s-a stabilit că Calaraș Gh. nu a fost supus violenței, din care motiv instanța a exclus acest calificativ. Necătând la faptul că instanța a constatat că victima minte că a fost lovit, excluzând calificativul însoțită de aplicarea violenței nepericuloase sau periculoase pentru viața și sănătatea persoanei”, totuși îl condamnă pe Șoltoianu I. pentru amenințare cu moartea și violență.

Acuzarea a omis să-i interogheze pe cetățenii ucraineni, care erau prezenți în timpul evenimentelor și care, potrivit declarațiilor pretinsei părți vătămate, au participat la aplicarea violenței. Însă, cetățenii ucraineni, xxx, xxx și xxx, au făcut declarații în fața notarului ucrainean și au menționat că pretinsa parte vătămată nu a fost supusă niciunei agresiuni fizice și că nu a fost șantajată.

Totodată, recurenții au menționat că este neîntemeiată afirmația reținută în decizia instanței de apel care a concluzionat că prin procesele-verbale de ridicare și examinare a înregistrărilor audio și video de la partea vătămată Calaraș Gh. din 21.08.2008 și 22.08.2008, precum și prin procesul-verbal de cercetare și reproducere a înregistrărilor audio și video de la partea vătămată Ghenadie Calaraș din 14.02.2009 s-a stabilit că ultimul a fost amenințat și impus să înstrăineze 5% din cota parte ce-i aparține în xxx. Or, în nici una din înregistrări nu există nici o amenințare. Invocarea pentru justificarea condamnării a unei probe inexistente reprezintă un act de arbitraritate.

Faptul că în speță nu s-a dovedit aplicarea violenței și amenințarea cu aplicarea violenței a fost reținut și de Procurorul General adjunct, care refuza semnarea rechizitoriului și trimiterea cauzei în instanță, însă, în pofida celor menționate, instanța de judecată, în lipsa probelor reține că în speță este confirmată amenințarea lui Calaraș Gh. și a apropiaților acestuia, cu violență și moartea.

Reținând cele menționate, au conchis că în confirmarea vinovăției lui Șoltoianu I. sunt doar declarațiile părții vătămate, care este o persoană cointereseată, și declarațiile martorului Lupoi I. care a relatat evenimentele din cele spuse de Calaraș I., fiindcă nu a fost prezent la cele săvârșite.

Declarațiile lui Lupoi nu coroborează cu alte probe din dosar, astfel nu pot fi

puse la baza soluției de condamnare a inculpatului.

12. În conformitate cu prevederile art.431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursurilor ordinare declarate, considerându-le inadmisibile, ca fiind vădit neîntemeiate, invocând că recurenții au făcut referire la pct.6) și 8) alin.(1) art. 427 Cod de procedură penală, însă de fapt nu sunt de acord cu modalitatea de apreciere a probelor, iar motivele date nu se conțin în temeiurile prevăzute la art. 427 alin.(1) CPP. Mai mult ca atât, instanța de apel, potrivit art. 101 CPP, a verificat și apreciat fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, just constatând circumstanțele de drept și de fapt ale cauzei, corect încadrând acțiunile lui Șoltoianu I. și Sochirca I. în baza art. 42 alin.(2), 189 alin.(3) lit.b), e) Cod penal, precum și a decis încasarea prejudiciului moral.

Avocatul părții vătămate nu este de acord cu pedeapsa stabilită lui Sochirca I., precum și acțiunea civilă nu a fost soluționată pe deplin, însă instanța de apel corect a stabilit pedeapsa inculpatului, ținând cont de prevederile art. 61, 75-77 Cod penal, precum și just a reținut a încasa de la inculpați în beneficiul lui Calaraș Gh. prejudiciu moral în suma de 20000 lei, de la fiecare.

12.1. Avocatul Nagacevschi V. în numele lui Șoltoianu I. a depus referință asupra recursului declarat de avocatul în numele părții vătămate, solicitând respingerea acestuia în partea acțiunii civile, menționând că recursul declarat nu este motivat în baza art. 427 CPP.

13. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestora, din următoarele considerente.

Cu referire la recursul ordinar declarat de avocatul Tatarciuc V.
în numele părții vătămate Calaraș Gh.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Dispoziția art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală prevede că, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.

Potrivit textului recursului, avocatul în numele părții vătămate invocă ca temei de casare a deciziei instanței de apel art. 427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, care stipulează că:

- hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul *când instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar*, însă critică hotărârea atacată în latura stabilirii pedepsei lui Sochirca I.,

astfel se întrevăde temeiul pentru recurs prevăzut de pct. 10) al normei nominalizate - *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*, precum și în latura civilă.

Colegiul penal constată că, motivele invocate de autorul recursului nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

Analizând recursul declarat instanța de recurs constată, că avocatul este de acord cu starea de fapt stabilită de către instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor în baza căruia Sochirca I. a fost condamnat, criticând hotărârea contestată în partea stabilirii pedepsei și în latura civilă, menționând că pedeapsa este prea blândă, pentru faptele săvârșite, iar acțiunea civilă nu a fost admisă integral conform solicitărilor.

Instanța de recurs reține, că aceste motive invocate nu se regăsesc în temeiul pentru recurs stipulat în art. 427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală.

În fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată.

Conform prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, poate da o nouă apreciere probelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În acest sens, instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Instanța de recurs remarcă că prin criteriile de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele de care instanța de judecată este obligată să se conducă în procesul stabilirii pedepsei și la aplicarea ei persoanei vinovate de săvârșirea infracțiunii.

Individualizarea pedepsei constă în obligațiunea instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și pedepsei penale.

Legea penală fixează cadrul legal în limitele căruia instanța de judecată efectuează operațiunea de stabilire și aplicare a pedepsei infractorului. Astfel, instanța de judecată stabilește tipul sau quantumul pedepsei în limitele prevăzute de sancțiunea normei penale din partea specială a Codului penal în baza căreia a fost calificată fapta ca infracțiune.

La individualizarea pedepsei, conform criteriilor generale de individualizare a pedepsei instanța de judecată trebuie să respecte toate cerințele prevăzute de legea penală ce asigură aplicarea față de inculpat a unei pedepse echitabile, legale și individualizate.

Lui Sochirca I. în baza art. 42 alin. (3), 189 alin.(3) lit.b), e) Cod penal (red. Legii din 09.07.2008), i-a fost stabilită pedeapsa de 9 ani închisoare, cu amendă în mărime de

1000 unități convenționale, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 8 și 10 Cod penal, menționând că fapta a fost comisă la 09 iulie 2008, când potrivit legii penale la acel moment, norma art. 189 Cod penal avea patru aliniate, iar sancțiunea art. 189 alin.(3) prevedea închisoare de la 7 la 15 ani cu amendă în mărime de la 1000 la 2000 unități convenționale și potrivit art. 16 Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor grave.

Colegiul penal menționează că, la 24 mai 2009 a intrat în vigoare Legea nr.277-XVI din 18.12.2008 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, potrivit căreia art. 189 Cod penal (red.2002) a fost expus în altă redacție și anume s-a completat cu alineatele (5) și (6) Cod penal. Concomitent, prin legea dată a fost modificată și sancțiunea normei penale.

Pedeapsa penală, potrivit art. 61 Cod penal, este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, care are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea acestuia, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Or, ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului.

Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizată în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare. Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, avînd ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Colegiul menționează că, reieșind din criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute la art. 75 Cod penal, instanța de judecată îi stabilește persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în sancțiunea articolului corespunzător din partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.

Prin urmare, instanța de apel corect a stabilit pedeapsa lui Sochirca I., luând în considerație legea penală în vigoare la momentul comiterii infracțiunii, de gravitatea faptei săvârșite, persoana acestuia care anterior nu a fost condamnat, că infracțiunea a fost săvârșită cu intenție, precum și de faptul că s-a eschivat de la prezentarea în ședința instanței de apel, astfel, aceste circumstanțe, au permis instanței de apel, să-i aplice lui Sochirca I. o pedeapsă echitabilă, sub formă de închisoare, care corespunde prevederilor art. 7, 61, 75 Cod penal, hotărâre, pe care Colegiul penal o apreciază ca fiind corectă și legală.

Totodată, în recursul declarat de recurent se mai solicită casarea hotărârii instanței de apel și în latura civilă, cu admiterea integrală a acțiunii civile.

Din materialele cauzei, instanța atestă faptul că, prima instanță judecând prezenta cauză penală, prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 23 octombrie 2013, a admis în principiu, acțiunea civilă înaintată de partea vătămată

Calaraș Gh., urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 decembrie 2016, a fost admis apelul declarat de partea vătămată Calaraș Gh. și avocatul acestuia Tatarciuc V., casată parțial sentința în latura acțiunii civile privind încasarea prejudiciului moral și pronunțată o nouă hotărâre, prin care s-a încasat de la inculpații Șoltoianu I. și Sochirca I. în beneficiul lui Calaraș Gh., prejudiciul moral în mărime de xxx, de la fiecare. În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute.

În acest context, instanța de recurs menționează că despăgubirile pentru prejudiciile morale se disting de cele pentru prejudiciile materiale prin faptul că acestea nu se probează, ci se stabilesc de instanța de judecată prin evaluare.

Pentru ca evaluarea să nu fie una subiectivă ori pentru a nu se ajunge la o îmboğățire fără just temei, este necesar să fie luate în considerare suferințele fizice și morale susceptibile în mod rezonabil care au fost cauzate prin fapta săvârșită de inculpat, precum și de toate consecințele acesteia, așa cum rezultă din probele administrate în cauză.

Astfel, Colegiul penal ține să enunțe că unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care exprimă că îndemnizația trebuie să prezinte o justă despăgubire, iar cuantumul despăgubirilor trebuie stabilit astfel încât acesta să aibă efect compensatoriu. Astfel, instanța de apel ținând cont de gradul de vinovăție al inculpaților, suferințele fizice și psihice ale părții vătămate, posibilitatea reală materială al inculpaților, precum și măsura în care această compensare poate aduce satisfacție victimei, corect a dispus încasarea prejudiciului moral în mărime de xxx, de la fiecare inculpat.

Cât privește încasarea prejudiciului material, instanța de apel corect a menținut în această parte sentința, care a admis în principiu, urmând ca asupra cuantumului să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile, deoarece Calaraș Gh. nu a concretizat sumele prejudiciului material, acesta indicând sumele de xxx, xxx și xxx care ar fi valoarea a 5% din cota socială ce o deținea la xxx, iar în învinuirea adusă inculpaților valoarea a 5% din cota socială fiind de xxx, astfel nefiind prezentate probe care ar fi valoarea la data de 09.07.2008.

Potrivit recursului, avocatul Tatarciuc V. în numele părții vătămate Calaraș Gh. critică măsura de pedeapsă, aplicată inculpatului Sochirca I., ca fiind una prea blândă, precum și nefiind de acord cu hotărârea contestată în latura civilă, astfel, în opinia acestuia, s-a comis o eroare de drept. Însă, după cum s-a specificat mai sus, eroarea stipulată de recurent de pct.6) și 10) alin. (1) art.427 Cod de procedură penală, nu sunt prezente în cauză, deoarece instanța de apel a făcut o individualizare a pedepsei în concordanță cu prevederile legii.

În consecință, Colegiul reține că, temeiul invocat de recurent prevăzut la art. 427 alin. (1) pct.6) și 10) Cod de procedură penală, nu și-a găsit confirmare la examinarea

recursului.

Cu referire la recursurile ordinare declarate de avocatul Istrate A. în numele
inculpatului Sochirca I., de avocatul Nagacevski V. în numele lui
Șoltoianu I. și inculpatul Șoltoianu I.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, la care fac referire recurenții în recursurile declarate, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel *când instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția precum și nu au fost întrunite elementele infracțiunii.*

Colegiul penal constată că motivele invocate de recurenți nu este aplicabil din punct de vedere al prezenței erori de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

Conform art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, poate administra, la cererea părților, orice probe noi și poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Astfel, sub aspectul situației de „*neîntrunire a elementelor infracțiunii*”, se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura cauzală dintre acestea).

După cum rezultă din conținutul recursurilor, autorii acestuia nu sunt de acord cu condamnarea lui Șoltoianu I. în baza art. 42 alin.(2), 189 alin.(3) lit.b), e) și Sochirca I. în baza art 42 alin.(3), 189 alin.(3) lit.b), e) Cod penal, considerând că lipsesc probe certe ce ar confirma vinovăția lor în săvârșirea infracțiunii imputate, solicitând achitarea inculpaților.

Astfel, principalul și unicul motiv invocat de recurenți în recurs, constituie faptul că, instanța de apel eronat a apreciat probele cauzei. Însă, potrivit prevederilor art. 27, 414 alin.(1), (2) Cod de procedură penală, instanța apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate.

Colegiul penal reține că, instanța de apel, în baza probelor administrate legal de către organul de urmărire penală, pe care suplimentar și minuțios le-a verificat în ședința de judecată, le-a dat o apreciere justă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpaților

în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(2), (3), 189 alin.(3) lit.b),e) Cod penal.

Din conținutul deciziei rezultă că această concluzie s-a tras având în vedere declarațiile părții vătămate Calaraș Gh., a martorilor Cerga I., Doia S., Niculin A., Șcerbatiuc D., Lupoi I., Zănoagă O., Bumbu C., cât și probele materiale, care sunt detaliat descrise în partea descriptivă a deciziei instanței de apel.

În contextul acestui material probator, Colegiul penal conchide că instanța de apel, în mod corect a reținut că inculpații Șoltoianu I. și Sochirca I. se fac vinovați de comiterea infracțiunii nominalizate și anume acțiunile intenționate ale acestora manifestate prin intenție directă, prin participație complexă, Sochirca I. având rolul de organizator, iar Șoltoianu I. rolul de autor, au comis în participație șantajul, adică cererea de a transmite bunurile proprietarului ori dreptul asupra acestora, însoțită de amenințarea cu violența a persoanei, rudelor sau apropiaților acestuia, săvârșită de mai multe persoane, prin amenințarea cu moartea, cu aplicarea armei, urmate de dobândirea bunurilor cerute, încadrată în baza art. 42 alin.(2), 189 alin.(3) lit.b),e) Cod penal și au reținut o situație de fapt concordantă sub toate aspectele împrejurărilor ce rezultă din aceste mijloace de probă.

Probatoriul administrat confirmă pe deplin existența și săvârșirea de către inculpați a infracțiunii reținute în sarcina lor, atât sub aspectul laturii obiective, cât și a celei subiective.

Astfel, se constată că în cauză s-au stabilit toate elementele componente ale infracțiunilor imputate inculpaților, inclusiv și vinovăția acestora, după cum rezultă din decizia instanței de apel, care s-a pronunțat asupra circumstanțelor de fapt și și-a motivat concluzia prin cumulul de probe pertinente și concludente, administrate pe parcursul judecării cauzei și apreciate în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, în mod obiectiv.

În sensul celor invocate, Colegiul penal, va ține seama și de jurisprudența CtEDO, și nu va impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de instanțele inferioare, fiindcă, în cazul în care acestea și-au motivat decizia luată, indicând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis vs Spania, Helle vs Finlanda*).

Mai mult, recursul ordinar nu are ca finalitate remedierea unei greșite aprecieri a faptelor și a unei inexacte sau insuficiente stabilire a adevărului, generată de o urmărire penală incompletă sau o cercetare judecătorească deficitară/parțială/nesatisfăcătoare. În această procedură nu se judecă raportul juridic dedus judecării în fața primei instanțe ori în apel, ci se judecă exclusiv dacă hotărârea atacată este conformă regulilor de drept, în cazuri și condiții expres prevăzute de lege.

Totodată, nu este fondată critica recurenților, precum că în speță nu s-a dovedit

faptul că față de victimă au fost întreprinse careva acte de violență efectuate în scopul determinării acestuia pentru înstrăinarea celor 5% din cota parte socială deținută de Calaraș Gh., or, în acest sens, instanța de apel corect a reținut că scopul acțiunilor infracționale se confirmă prin acțiunile întreprinse de Șoltoianu I. în hotel, unde, amenințându-l cu răfuială fizică în prezența altor persoane, precum și cu susținerea acestora, inclusiv prin amenințarea cu pistolul, însoțite de aplicarea de lovituri lui Calaraș Gh., prin cerința achitării de a transmite sumele de bani, ulterior cerința de a înstrăina 5 % din cota parte din capitalul statutar pe numele surorii inculpatului Sochirca Iu., Sochirca Stela, determină scopul șantajului.

Însăși Sochirca I. a relatat că la finele lunii iunie 2008, xxx a luat legătura cu el, comunicându-i că a avut dreptate referitor la activitatea lui Calaraș Gh. Relațiile între părți au devenit tensionate, fiindcă investitorii ucraineni au constatat că sunt înșelați de Calaraș Gh., care ascundea veniturile reale ale societății comerciale, astfel ducându-i în eroare referitor la veniturile obținute, înlăturându-i de la activitatea firmei. xxx l-a rugat ca el să-i recomande un jurist, care să asigure asistența juridică a întreprinderii, deoarece cei recomandați de către Calaraș Gh. nu le insuflau încredere. Prin urmare, Sochirca I. l-a recomandat pe avocatul Cerga I. Astfel, Sochirca I. cunoscând că între Calaraș Gh. și cofondatorii ucraineni există divergențe privind administrarea xxx, în timp ce le reprezenta interesele cofondatorilor în bază de procuri, a hotărât să le propună lui xxx și xxx pe cunoscutul său Cerga I. ca să-l reprezinte pe Calaraș Gh., cu care erau în conflict. Din declarațiile martorului Cerga I. rezultă, că a fost telefonat de Sochirca I., care l-a rugat să acorde asistență juridică unei persoane din Ucraina pe nume Nicolai.

La fel, partea vătămată a declarat că, aflându-se în cabinetul notarului acolo se afla Sochirca I. În prezența acestuia, a fost obligat să semneze o procură pe numele unei persoane necunoscute, jurist, prin care acordă dreptul de a aduce modificări în componența firmei. Acolo, Sochirca I. i-a propus să înregistreze cinci procente din acțiunile sale pe numele surorii lui, Sochirca Stela, pe care nu a văzut-o niciodată și nu o cunoaște. El i-a întrebat pe cei prezenți în birou - Ivan, xxx, xxx, ce se întâmplă, la ce ultimii i-au răspuns să nu de-a întrebări, ci să semneze documentele. Aceste declarațiile au fost susținute de Calaraș Gh. și ulterior explicând că, ... după ce a fost bătut, i s-a spus că vor merge la notar, unde vor înregistra 5% din cota parte a sa pe numele lui Sochirca Stela. Inculpatul Sochirca I. reprezenta interesele părții ucrainene.

Cât privește motivul avocatului în numele lui Sochirca I. că instanța a dat o concluzie greșită acțiunilor acestuia condamnându-l pe inculpat ca organizator al infracțiunii, fără a fi prezentată vre-o probă în acest sens, Colegiul penal ține să menționeze, că din materialele cauzei se confirmă calitatea de organizator a lui Sochirca I. în comiterea șantajului, care se dovedește prin declarațiile părții vătămate, care a declarat că Sochirca I. este inițiatorul tuturor acțiunilor, deoarece el a cerut actele întreprinderii, organizând totul pentru a-l deposeda de 5% din cota socială al

întreprinderii. Astfel, rolul lui Sochirca I. a fost de a organiza maltratarea și amenințarea sa cu moartea pentru a-l determina la vânzarea a 5% lui Sochirca S., în scurt timp Sochirca I. devenind directorul firmei și sora acestuia fondator. Anume Sochirca I. i-a spus notarului ce fel de documente urmează să fie perfectate pe numele avocatului Cerga I., care la acel moment victima nu-l cunoștea. La notar au fost întocmite două procuri pe numele lui Cerga Ion, și anume una pentru a-l împuternici pentru vânzarea apartamentului victimei de pe xxx, iar a doua procură pentru perfectarea contractului de vânzare-cumpărare a 5% pe numele lui Sochirca Stela. Din cele petrecute, partea vătămată a înțeles că inițiatorul la cele întâmplate a fost Sochirca I.

La fel, rolul lui Sochirca I. de organizator este determinat inclusiv și prin faptul că prin intermediul autorilor infracțiunii a cerut ca Calaraș Gh. să-i vândă 5% din cota socială a întreprinderii care îi aparținea, adică să fie înregistrate după sora sa, Sochircă S., prin urmare acesta nu dorea ca să apară el nemijlocit că a preluat 5% din cota socială a întreprinderii, or, tot Sochirca I. a ales și a indicat că anume avocatului Cerga I. să-i fie eliberate procurile pentru a-l reprezenta pe Calaraș Gh. De asemenea, Sochirca I. s-a înțeles cu notarul Bumbu C. ca acesta să vină în aceeași zi, la 09.07.2008, seara după program și să autentifice actele notariale, pentru ca în final, Sochirca S. să devină cofondator cu 5% din cota socială al xxx, iar Sochirca I. ulterior, să devină directorul, administratorul firmei și să administreze întreaga societate.

Astfel, faptul că anume Sochirca I. a organizat totul și că el era interesat în comiterea șantajului se dovedește și prin aceea că el reprezenta interesele părții ucrainene, fapt probat prin procurile din 09.07.2008, 08.08.2008 și 11.08.2008 eliberate de xxx și xxx pe numele lui Sochirca I. care confirmă că cetățenii nominalizați l-au împuternicit pe Sochirca I. de a le reprezenta interesele ca cofondatori ai xxx.

Cele menționate sunt confirmate inclusiv prin declarațiile martorului Lupoi Ig., care a comunicat că în seara de 09.07.2008 s-a întâlnit cu lucrătorul firmei Popovici N., care, fiind agitată, i-a spus că se întâmplă ceva dubios, deoarece Calaraș Gh. arată speriat și că la firmă sunt niște persoane de la Kiev, împreună cu încă careva persoane. În biroul secretarului, în fața calculatorului se afla un bărbat, care tapă, ulterior aflând că este jurist. Mai târziu l-a văzut pe Calaraș Gh., care avea fața umflată puțin într-o parte, vorbea încet și se mișca cu greu pe fotoliu. Peste un timp Calaraș Gh. i-a chemat la el și le-a povestit că după discuția sa cu xxx, el a venit la hotel, unde era așteptat de o brigadă de oameni, care în odaia lui xxx l-a pus la podea și l-a bătut, obligându-l să semneze procură.

Prin urmare, acțiunile infracționale ale organizatorului șantajului au fost duse la capăt la 09.07.2008, acestea fiind confirmate prin impunerea sub amenințare a victimei de a semna la data de 09 iulie 2008 procesul-verbal al adunării fondatorilor, care a fost întocmit cu data de 08.07.2008, prin care Calaraș Gh. înstrăinează lui Sochirca Stela - 5% din cota parte din capitalul statutar, cotă echivalentă cu suma de xxx. Caracterul infracțional al acțiunilor inculpatului este dovedit inclusiv prin aceea că Sochirca S. nu a

negociat nimic cu Calaraș Gh., precum nici nu a participat la întocmirea tranzacției, or, partea vătămată a relatat că procurile au fost întocmite în lipsa lui Sochirca S. Pe ultima a văzut-o pentru prima dată în luna octombrie-noiembrie 2008, la Procuratura municipală, de unde rezultă că de vânzarea-cumpărarea a 5% din cota socială din întreprindere ce-i aparținea lui Calaraș Gh., cu transcrierea pe numele lui Sochirca S., a negociat și s-a ocupat inculpatul Sochirca I. prin intermediul lui Cerga Ion, sau dacă era voința pătimitului de a vinde cota socială atunci urma ca el la acel moment să primească și prețul de xxx.

Astfel, finalitatea acțiunilor inculpaților este confirmată de decizia privind înregistrarea modificărilor din 16.07.2008, potrivit căreia s-a dispus de a include în componența asociaților pe Sochirca S., cu cota de participare de 5% și actul adițional cu privire la modificările și completările înscrise în Registrul de stat al persoanelor juridice și operate în Actul de constituire xxx înregistrat la Camera Înregistrării de Stat la data de 16.07.2008, prin care se include în componența asociaților pe Sochirca Stela, cu cota de participare de 5%.

Totodată, prin contractul de muncă din 12 august 2008, Sochirca I. a fost angajat în calitate de administrator al xxx, fără perioadă de probă, în baza procesului-verbal de adunare a fondatorilor xxx, cu cvorumul de 54%, prin care s-a decis concedierea directorului Calaraș Gh. și numire lui Sochirca I. în calitate de director (administrator).

Concomitent, au fost efectuate și modificări în Registrul de stat al persoanelor juridice, unde Sochirca I. este indicat ca administrator al întreprinderii respective din data de 12.08.2008.

Astfel, potrivit art. 42 Cod penal, participanții sunt persoanele care contribuie la săvârșirea unei infracțiuni în calitate de autor, organizator, instigator sau complice.

Alin. (3) al normei menționate prevede că, se consideră organizator persoana care a organizat săvârșirea unei infracțiuni sau a dirijat realizarea ei, precum și persoana care a creat un grup criminal organizat sau o organizație criminală ori a dirijat activitatea acestora.

Pentru existența participației penale este necesară prezența unei colaborări între persoanele care săvârșesc infracțiunea, indiferent de natura acesteia (materială sau intelectuală).

De activitatea organizatorului ține unificarea acțiunilor celorlalți participanți la infracțiune la faza actelor preparatorii și executorii. Acțiunile sale apar în calitate de condiție necesară pentru acțiunile celorlalți participanți la infracțiune și de aceea sunt în legătură cauzală cu acțiunile fiecărui participant.

Pentru calificarea acțiunilor drept organizare este necesar și suficient ca persoana să îndeplinească cel puțin una din următoarele activități: - organizarea săvârșirii infracțiunii; - dirijarea realizării infracțiunii; - crearea grupului criminal organizat sau a organizației criminale; - dirijarea activității grupului criminal organizat sau a organizației criminale.

Deci raportând, considerațiunile teoretice, la circumstanțele cauzei și cumului de probe, Colegiul constată că în speță s-au confirmat acțiunile întreprinse de fiecare inculpat și anume prin participație complexă, Sochirca I. având rolul de organizator, iar Șoltoianu I. rolul de autor.

Totodată, autorii recursurilor consideră că din declarațiile martorilor Colosova I., Plataș N., Corolevscaia I., Niculin A., angajați ai hotelului nu se confirmă vinovăția lui Șoltoianu I. și Sochirca I. în aplicarea violenței față de victimă, deoarece aceștia au relatat că nu au auzit, văzut sau depistat careva urme în odaia unde a avut loc fapta infracțională, or, asupra acestor motive instanța de apel corect a reținut că, necătând la cele declarate de angajații hotelului, aceasta nu demonstrează lipsa existenței infracțiunii, or Șoltoianu I. și ceilalți autori au comis fapta în odaia nr. xxx, dar nu în văzul martorilor, care nu aveau de unde să vadă sau să audă ce se petrece în odaia respectivă.

La fel, neîntemeiate sunt și argumentele avocaților, precum că instanța de apel greșit a pus la baza hotărârii de condamnare declarațiile martorilor Bumbu C., Cerga I., care au relatat că nu au văzut la partea vătămată urme de agresiune fizică, precum și să fi fost amenințat sau șantajat, or, aceștia au depus declarații referitor la cele cunoscute de ei, iar martorul Bumbu C. a confirmat faptul că victima a fost prezentă în biroul său unde au fost întocmite două procuri.

Mai mult ca atât, din declarațiile martorului Cerga I., rezultă că partea vătămată i-a comunicat lui că a fost maltratat fizic, fiind impus să întocmească procuri pe numele lui Cerga I., iar acesta i-a propus să se adreseze la organele de drept dacă se consideră pățimaș.

Totodată, la adoptarea hotărârii de condamnare, instanța de apel nu s-au axat doar pe declarațiile martorilor enumerați, care, după părerea recurenților, nu confirmă că Calaraș Gh. ar fi fost maltratat, dar pe cumului de probe pertinente și concludente administrate în cauza penală, astfel probele acumulate dovedesc cu certitudine vina inculpaților în comiterea infracțiunii imputate.

Cât privește argumentele avocatului Istrate A. precum că instanța a ignorat să de-a apreciere declarațiilor inculpatului Sochirca I. care a relatat că nu a cunoscut și nu a participat la careva acțiuni cu caracter violent față de partea vătămată, iar la notar a mers în afara orelor de lucru doar cu scopul de a-l ruga pe Calaraș Gh. să perfecteze actele notariale, deoarece reprezenta interesele fondatorilor întreprinderii xxx în baza de procură, precum și în acțiunile lui Sochirca I. lipsește fapta infracțională, instanța menționează că, în acțiunile inculpatului sunt prezente atât latura obiectivă, cât și subiectivă a infracțiunii de șantaj, care se confirmă prin faptul că anume Sochirca I. a elaborat planul criminal, organizând și acționând prin șantajarea lui Calaraș Gh. pentru ca ultimul să înstrăineze 5% din cota parte din capitalul statutar deținut în xxx, surorii sale Sochirca S. Astfel, prin probele administrate și apreciate se demonstrează că anume Sochirca I. a fost organizatorul infracțiunii nominalizate, deoarece, el avea afaceri cu

persoanele străine, le reprezenta interesele în Republica Moldova, iar în momentul în care între fondatorii întreprinderii xxx, xxx și Calaraș Gh. au apărut neînțelegeri, s-a recurs la metode de violență fizică și psihică față de partea vătămată pentru a atinge scopul dorit.

Astfel, faptul că Sochirca I. a declarat că nu a cunoscut și nu a participat la careva acțiuni cu caracter violent la care pretinde că a fost supus partea vătămată, aceasta nu confirmă nevinovăția inculpatului, or, potrivit art. 66 Cod de procedură penală, recunoașterea vinovăției este un drept al vinovatului dar nu o obligație.

Mai mult ca atât, prin rechizitoriu, inculpaților le-a fost incriminat comiterea șantajului însoțit prin amenințarea cu violență a persoanei, astfel, faptul că Sochirca I. nu a aplicat lovituri victimei nu confirmă nevinovăția acestuia, deoarece el a realizat dirijarea infracțiunii, dând indicații celorlalte persoane, care au aplicat violență și l-a amenințat.

La fel, instanța conchide, că prin procesul-verbal de sesizare despre săvârșirea infracțiunii din 16.07.2008, partea vătămată a indicat că a fost amenințat, cu aplicarea forței fizice, de către un grup de persoane. Ulterior, dând explicații, acesta a indicat că a fost amenințat de către Sochirca I., inclusiv de Șoltoianu I., care amenința cu aplicarea violenței și a rudelor acestuia, precum și cu aplicarea armei.

Referitor la temeiul avocatului Nagacevschi V. în numele lui Șoltoianu I. și inculpat, precum că acuzarea a omis să-i interogheze pe cetățenii ucraineni care erau prezenți în timpul evenimentelor și care, potrivit declarațiilor părții vătămate au participat la aplicarea violenței, necătând la faptul că ei, adică xxx, xxx și xxx au depus declarații în fața notarului ucrainean, unde au menționat că pretinsa parte vătămată nu a fost supusă nici unei agresiuni fizice, precum și nu a fost șantajată, Colegiul penal conchide că, argumentele date, sunt neîntemeiate, care urmează a fi respinse, menționând următoarele.

Din materialele cauzei rezultă că potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată în instanța de apel, careva demers în acest sens, atât inculpatul, cât și apărătorul acestuia nu a înaintat, solicitând doar verificarea unor probe, astfel instanța a cercetat potrivit art. 413 alin.(3) Cod de procedură penală probele indicate de apărător, la ce întrebări sau completări nu au parvenit.

Prin urmare, cele nominalizate de avocat sunt declarative și inadmisibile, deoarece nu au nici un suport legal și contravin materialelor cauzei.

Motivul indicat de avocatul Istrate A. în numele lui Sochirca I. că necătând la faptul că instanței de apel i-au fost prezentate probe ce confirmă circumstanțele atenuante în privința personalității inculpatului cum sunt: legitimația de pensionar, întreținerea părinților de vârstă înaintată și a doi copii minori, caracteristica pozitivă de la locul de muncă și de trai, activitatea legală în calitate de detectiv particular, faptul că anterior nu a fost condamnat, instanța în decizia contestată a relatat că nu au fost stabilite careva circumstanțe atenuante. În acest sens, instanța de recurs menționează că

necătând că instanța nu le-a indicat în decizia contestată, aceasta nu atenuiază pedeapsa inculpatului, reieșind din gravitatea faptei săvârșite.

Totodată, Colegiul penal va respinge și restul argumentelor invocate de părțile apărării în numele inculpaților și a inculpatului, și anume: a avocatului Istrate A. în numele lui Sochirca I. referitor la faptul că la materialele dosarului penal lipsește ordonanța, prin care inculpatului i s-ar fi incriminat comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin.(2), 189 alin. (6) Cod penal, fără a se dispune intentarea unei cauze penale pe componența dată de infracțiune, precum și că Sochirca I. a fost condamnat în baza art. 42 alin.(3), 189 alin.(3) CP, la fel fără a dispune intentarea unei cauze penale; - că nu au fost respectate prevederile art. 63 Cod de procedură penală, inculpatul fiind recunoscut în calitate de învinuit cu depășirea termenului de 3 luni, în legătură cu ce procesul penal urma a fi încet; - că urmărirea penală a fost pornită la 14.08.2008 pentru presupusele acțiuni săvârșite la 09.07.2008, pe când procurorul înaintând învinuirea în baza art.189 alin.(6) Cod penal; - că de către organul de urmărire penală au fost comise un șir de încălcări procedurale ce atrag nulitatea actelor procesuale, și anume în privința inculpatului nu a fost pornită cauza penală în conformitate cu prevederile art. 255, 274 Cod de procedură penală, - că a fost încălcată competența materială și teritorială, deoarece Judecătoria Buiucani nu era competentă să judece cauza penală, și cele a avocatului Nagacevschi V. și inculpatul Șoltoianu I. care critică rapoartele de expertiză medico-legală; - declarațiile experților considerând că victima nu a fost supusă violenței fizice, nefiind de acord cu depozițiile părții vătămate Calaraș Gh., cu procesele-verbale de ridicare și examinare a înregistrărilor audio și video de la partea vătămată, menționând că în nici una din înregistrările anexate nu există nici o convorbire de amenințare, or, din textul deciziei atacate, Colegiul penal constată că instanța de apel a respectat prevederile art. 414 alin.(5) Cod de procedură penală, s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate, motivându-și decizia în conformitate cu art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, la respingerea argumentelor menționate de apelanți, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată. Faptul că instanța de apel nu a apreciat probele în modul solicitat de autorii recursurilor nu constituie motiv de a afirma că instanța de apel a pronunțat o hotărâre nemotivată.

Toate probele prezentate și cercetate în mod legal au indicat la confirmarea vinovăției inculpaților în comiterea infracțiunii de șantaj, iar temei pentru casarea hotărârii judecătorești lipsesc.

În privința motivului invocat, precum că *“instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărârea atacată nu cuprinde motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază soluția”*, temei prevăzut de art. 427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, Colegiul reiterează practica CEDO (*cazul Ruiz Torija vs Spania, 09.12.1994*), unde Curtea menționează că instanțele judecătorești naționale trebuie să-și motiveze deciziile

în temeiul articolului 6 § 1 al Convenției. Totuși, instanțele judecătorești nu sunt obligate să ofere răspuns detaliat la fiecare argument și extinderea la care se aplică această obligație de a prezenta motive poate să varieze în dependență de caracterul deciziei. Motivele deciziei pot fi, de asemenea, deduse din circumstanțele cauzelor.

Sub acest aspect, Colegiul penal reține că, instanța de apel în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apeluri, examinând cauza penală fără careva abateri de la normele materiale și de procedură, just a apreciat circumstanțele de fapt și de drept sub toate aspectele, concluzie ce este susținută și de instanța de recurs.

Aprecierea probelor ține de soluționarea fondului cauzei de către instanțele de fond și de apel și nu poate constitui temei pentru recurs, cu excepția cazurilor când instanțele menționate, la aprecierea probelor au admis încălcarea anumitor prevederi ale legii procesuale penale, ce a condiționat comiterea unor erori grave de drept, iar dezacordul unei părți cu aprecierea probelor de către instanțe nu echivalează cu o eroare ce ar da temei de casare a unei hotărâri de condamnare sau de achitare.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414 – 419 Cod de procedură penală, iar temeiurile invocate de recurent prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, art. 6 CEDO, nu și-au găsit confirmare din punct de vedere al prezenței erorii de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în decizia instanței de apel, în sensul rejudecării hotărârii judecătorești și prin urmare, se impune inadmisibilitatea recursurilor declarate, ca fiind vădit neîntemeiate.

14. În conformitate cu prevederile art. 432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de avocatul Tatarciuc Victor în numele părții vătămate Calaraș Ghenadie, de avocatul Istrate Anatolie în numele inculpatului Sochirca Iurie, de avocatul Nagacevchi Vitalie în numele inculpatului Șoltoianu Ivan și inculpat, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 decembrie 2016, în cauza penală în privința lui *Sochirca Iurie și Șoltoianu Ivan*, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 06 iulie 2017.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti